

Taslak

İlkokullar için

Alevilik Dersleri

Öğretim Programı

ve

Ders Üniteleri

Bu Program Kuzey Ren- Vestfalya Eğitim Bakanlığı ve AABF`nin oluşturduğu bir Karma Komisyon tarafından hazırlanmıştır.

Almanca`dan Türkçe`ye Tercüme:
İsmail Kaplan

14 Haziran 2007

İçindekiler

Önsöz

1. Dersin amaçları

- 1.1 Derslerde verilecek beceriler
- 1.2 Derslerde verilecek bilgiler
- 1.3 Derslerde verilecek tavırlar ve duruşlar
- 1.4 Dört Kapı Kırk Makam öğretisi
- 1.5 Alevilik derslerinde dil bilgisi
- 1.6 Alevilikte inançla ilgili kaynaklar ve bunların derslere etkileri
 - 1.6.1 Gelenek ve erkanlar
 - 1.6.2 Yazılı kaynaklar

2. Öğrenme- öğretim yöntem ve teknikleri

- 2.1 Din dersine özgü öğrenme yöntemleri
- 2.2 Dersin işlenişine yönelik temel yaklaşımlar
- 2.3 Konuların işlenişine yönelik yaklaşımlar
 - 2.3.1 Konu alanı 1: İnsanın doğal çevre, tarih ve kültürle olan ilişkileri
 - 2.3.2 Konu alanı 2: İnsanın insanlarla olan ilişkileri
 - 2.3.3 Konu alanı 3: İnsanın kendisi ile ilişkisi /barışıklığı
 - 2.3.4 Konu alanı 4: İnsanın Tanrı ve diğer inançlarla ilişkisi
- 2.4 Konu alanları ve öğrenme alanları: Konulara bakış

3. Konu merkezli yaklaşım ve dersin bölümleri

- 3.1 Konu merkezli yaklaşım
- 3.2 Dersin bölümleri
- 3.3 Ders ünitelerine toplu bakış**
- 3.4 Yönlendirici prensipler
- 3.5 Ders ünitelerinin didaktik yapıları
 - 3.5.1 Konular açısından bakış
 - 3.5.2 Sınıflara göre öğrenme alanları
 - 3.5.3 Sınıflara göre konu alanları
 - 3.5.4 Ders ünitelerinin kapsamı

4. İçerik (28 Ders ünite planı)

5. Başarının değerlendirilmesi

- 5.1 Değerlendirme yöntemleri
- 5.2 Başarının değerlendirilmesi

1. Dersin amaçları

Alevilik din dersi Federal Almanya Anayasası'nın 7. maddesinin 3. bendine göre gerçekleşen sınıf geçmeli bir derstir. Dersin dili Almanca'dır. Dersin başarısı not ile ölçülür ve sınıf geçmeye etki eder.

Etnik köken ve milliyetlerinden bağımsız olarak her öğrenci Alevilik derslerine katılabilir. Eğer anne-babaları isterse ve öğretmen ve okul müdürü ile pedagojik açıdan uygun görürlerse Alevi olmayan öğrenciler de bu derse katılabilirler. Alevilik dersleri, yalnız Alevi öğretmenler tarafından verilir.

İlkokullarda Alevilik dersleri diğer din dersleri ile eşit ağırlıkta olup, onlarla eşit düzeydedir.

Okullarda Alevilik dersi, konular işlenirken Almanya'daki bir dizi toplumsal gelişmeyi göz önünde bulundurur:

- Aleviler geçmiş yüzyılın 60'lı yıllarından beri Almanya'da yaşamalarına karşın, Alevilik son yıllarda toplumsal bir olgu olma yolundadır.
- Alevilerin çoğunluğunun ya ailesi ya da kendisi göçmen olarak Almanya'ya gelmiştir. Buna bağlı olarak derslerde; kültürel kimliğe etki eden faktörler pedagojik ve eğitsel açıdan dikkate alınmalıdır. Çocukların kişilik oluşumunda, daha sonra yetişkin olarak anayasal toplumsal değerleri ve normları benimsemelerine çalışılmalıdır.
- Aleviliğin insana ve dünyaya bakışı özgür, çoğulcu, modern ve demokratik toplum ve devlet yapısına yakın olmasına karşın, Alevilerin geldikleri toplum demokratik ve çoğulcu yapıda değildi. Demokratik, özgür ve çoğulcu sitemde yeterince deneyimin olmayışı Alevilikteki olumlu potansiyelin, yeni toplumda ortaya çıkmasını güçleştirmektedir. Alevilik dersi bu konuda önemli bir görev üstlenmektedir.
- Almanya'da insanların sadece etnik, kültürel ve dini kökenleri çeşitlilik göstermemekte; aynı zamanda farklı inançlardan insanlar arasında kurulan ailevi bağlar ile kültürler arası ilişkiler artmakta ve toplumsal önem arz etmektedir. Bu konuda da Alevilik derslerinin önemi büyüktür. Alevilik dersleri, Alevilerin kendi inançlarını koruyarak ve Alevi olmayanların inançlarına saygı göstererek ilişkilerin gelişmesi yönünde katkıda bulunacaktır.

Bu sayılan faktörler ışığında Alevilik dersleri okullarda aşağıdaki amaçlara hizmet etmektedir,

- Alevi olmayan bir toplumda Alevi kimliğinin gelişmesini desteklemeye,
- Öğrencilere kendi yaşam çizgilerini belirleme becerisi vermeye,
- Öğrencilere, özellikle Alevi kavramlarının ve buna bağlı olarak Alevi yorumlarının dilini öğretmeye (1.4);
- Alevilik kaynakları (1.5) doğrultusunda onları motive etmeye ve kendi sorumlulukları içinde yaşamaya ve davranmaya,
- Aleviler ve diğer insanların eşitlik, barış, karşılıklı sevgi ve saygı içinde birlikte yaşamalarına destek olmaya.

1.1 Verilecek Beceriler

Öğrenciler; Alevilik derslerinde temel Alevi değer ve kavramlarını kendi yaşam deneyimleri ile başkalarının deneyimleri ile bağdaştırabilmelidirler. Onlar, Alevi geleneklerini, kendi sorumlulukları çerçevesinde ve diğer insanlarla olan ilişkilerinde anlamaya ve anlaşmaya yardımcı olacak değerler olarak algılamalıdır.

Bunun için, öğrenciler;

- Alevi yolunun içerik ve törenlerinin, Aleviler için inanç ve yaşam biçimi olduğunu algılayacak durumdadır,
- İnançlarını, geleneklerini ve kültürlerini diğer inançlara sahip öğrenciler karşısında temsil etmek, onların farklılıklarını anlamaya çalışmak ve kabul etmek durumundadırlar,
- Diğer inançlardan insanlarla görüş alış verişinde bulunabilmelidirler,
- Kendi duygu ve düşüncelerini dile getirmek ve bunları diğer insanların düşünceleri ile karşılaştırabilmelidir.
- Alevi anlatılarını (efsane, destan, atasözleri v.b.) kendi yaşam gerçekliğinde incelemek ve uygun olanları benimseyebilmelidir.
- Kuralları tanımaya çalışmalılar, onların anlamlarını gözden geçirebilmeliler ve Alevilikteki „rıзалık“ ilkesi doğrultusunda değiştirebilmelidir.
- Çelişkileri ve anlaşmazlıkları tanımalılar; Alevilikteki rızalık ilkesine uygun olarak onlara yönelik çözümler üretmelidir.
- Yaşamın ve diğer varlıkların anlamlarını sorgulamak ve insanların yaradılışa yönelik farklı görüşlerini kavramaya çalışmalıdır.

1.2 Alevilik derslerinde verilecek bilgiler

Alevilik derslerinde öğrenciler aşağıdaki konulara ait temel bilgileri öğrenirler:

- Alevi inancının temellerini;
- Aleviliğin manevi ve tarihi temellerini;
- Alevi kültür değerlerini; özellikle de deyiş, saz ve semah alanlarında;
- Alevi etiğinin temellerini (Dört Kapı Kırk Makam);

- Alevi törenlerini, özellikle cem törenini ve alevice tavırlarını ve formlarını;
- Hz. Ali ve On İki imamlar üzerine anlatıları;
- Hacı Bektaş Veli'nin önemini ve etkilerini;
- Peygamberler, evliyalar ve diğer inançlar üzerine bilgileri;
- Okul arkadaşlarının inançları ve onların inançlarını algılamaları konusundaki bilgileri.

1.3 Tavırlar ve duruşlar

Beceriler ve bilgiler ile görüş ve duruşlar arasında doğrudan bir ilişki vardır. Bu nedenle öğrenciler Alevilik derslerinde şu duruşları geliştirirler:

- Aleviliğin yaşayış biçiminin tarihsel ve yöresel olarak çeşitlilik gösterdiğini kabullenmeyi;
- Diğer insanlara ve inançlarına saygılı olmayı;
- Kendisine yönelik olumlu bir bakış oluşturmayı ve kendine diğer insanların gözü ile eleştirel olarak bakabilmeyi;
- Haklıdan yana tavır almayı;
- Haksızlıklara karşı şiddet kullanmadan direnmeyi;
- Kendi görüş ve tavırlarını gözden geçirmeyi ve gerekirse düzeltmeyi;
- Aleviliğin temel prensiplerinin ailede, okulda ve yaşamın diğer alanlarında uygulama olanaklarını tanımayı ve irdelemeyi;
- Alevi toplumunda ve laik toplumda sorumluluk bilinci ile ve etik değerlerle uygun hareket etmeyi;
- Yaradılışa ve dünyaya hassasiyetle ve sorumlulukla yaklaşmayı.

1.4 Dört Kapı Kırk Makam:

Alevilik derslerinde kamusal ve toplumsal açıdan gerekli bilgi ve amaçlarla (1.1 - 1.3) birlikte, inançsal boyutlar ve Alevilik bakış açıları Alevilik derslerine yön vermektedir. Bu nedenle derslerin genel tasarımına, Aleviler için geçerli olan eğitim ve öğretim amaçları ile birlikte gelenekleri de yansımalıdır.

Dört Kapı Kırk Makam`ın dersin amaçlarına alınması bir zorunluluk olmayıp; öğretmenlerin dersin amaçları doğrultusunda temel içerikleri öğrencilere vermelerini kolaylaştırmak için yol göstericidir.

Bu konu Aleviliğin yön gösterici kitabı Buyruk`ta (1.6.3) doğrudan ele alınmıştır. Alevi yolu Alevi etiğini oluşturan;olgunlaşma yani insan-ı kamil olma sürecinde bilgi ve marifet edinmeyi dört ana kapı ve makamları olarak belirlemiştir. Her kapıda 10 eğitim ve bilgilenme makamı yer almaktadır. Bunların adları şöyledir: (Bazı makamların adları zamana uyarlanmıştır.)

1. Kapı **Şeriat** (görünen tavırlar için). Bu kapının şu makamları vardır:

1. iman getirmek
2. ilim öğrenmek
3. ibadet etmek
4. helal kazanç yemek
5. haram ve sömürüden sakınmak
6. erkeklerin kadınlara, kadınların erkeklere karşı saygılı olmaları
7. Evlilikte sadık olmak
8. şevkatli olmak
9. sağlıklı yemek ve temiz giyim
10. iyilik buyurmak.

2. Kapı **Tarikat** (yola giriş). Bu kapının şu makamları vardır:

1. bir mürşitten bilgi ve görgü almak
2. öğrenmeye talip olmak
3. dış görünüşe önem vermemek
4. kendi nefsine hakim olmak (sabir)
5. başkalarına ve kendine saygılı olmak (hürmet)
6. Tanrıyı sevmek ve onun büyüklüğünü tasdik etmek
7. Tanrı`nın yardımından umut kesmemek
8. Tanrıyı aramaya hazır olmak
9. toplum içinde uyumlu ve sevecen olmak
10. insanlara ve doğaya sevgi göstermek, gerekirse dünya nimetlerinden vazgeçmek.

3. Kapı **Marifet** (kavrama kapısı). Bu kapının şu makamları vardır:

1. dürüst tavır (edep)
2. onurlu yaşam (heybet)
3. sabırlı olmak
4. kanaat getirmek
5. saygı sınırlarını aşmamak (utanmak)
6. cömert olmak
7. ilim öğrenmek
8. kendi ile ve çevre ile rızalıkta dengeyi gözetmek
9. marifet, bilimle ulaşılamayan sorumlu tavrı gönül gözü ile sağlamak

10. kendi özünü bilmek.

4. Kapı **Hakikat** (gerçeğe açılan kapı). Bu kapının şu makamları vardır:

1. tüm insanlara saygı göstermek ve alçak gönüllü olmak (türap olmak)
2. Tanrının birliğine; Hz. Muhammed ve Hz. Ali'nin „Hak insanda” dedikleri gibi inanmak (Kuran, Sure 48 ayet 10)
3. kendine hakim olmak (eline, diline, beline sahip ol!)
4. canların Tanrı ile olan birliğine inanmak (tevhit)
5. Tanrıya güvenmek (tevekkül)
6. insanların Tanrı ile olan bağlantısını bulmak ve dile getirmek (sohbet)
7. Tanrının sırrına ermek
8. Tanrı ile ve onun yarattığı ile rızalık
9. düşünmek (Hz. Muhammed: „Bir an düşünmek, yetmiş yıl ibadetten hayırlıdır“.)
10. Tanrı özlemini yürekten çıkarmamak.

Burada belirtilen makamlar ders ünitelerindeki amaçların belirlenmesinde bağlayıcı değildir. Bunlar bir ömür boyu devam eden olgunlaşma sürecinde rehber edinilen tasarımlardır. Ders programında bire bir tercüme edilmeyip, genel hatları ile Alevilik dersleri için teolojik ve etik temeli oluşturmaktadırlar.

1.5 Alevilik derslerinde dil öğrenimi

Okullarda her ders aynı zamanda dil öğrenimi de içerir. Bu kural Alevilik dersleri için de geçerlidir. Dil öğrenimi; sadece belirli bir süre içinde ana dili Almanca olmayan iki dilli çocuklar için gerekli olmayıp, aynı zamanda bir inanca özgü kavramların günlük konuşma dilinde yer alması için de gereklidir.

Alevilik dersi; bir taraftan öğrencilere şimdiye değin çoğunlukla Türkçe ifade edilmiş kavramları Almanca dilinde yeniden ifade etme becerisini kazandıracak, öte yandan kendi inanç ve kültürlerini diğer inançlardan olanlarla Almanca dilinde temsil etme yeteneğini hazırlayacaktır. Bu nedenlerle Alevilik derslerinde, Almanca dilinin özenle öğrenilmesine dikkat edilmelidir (3.2 deki Konuların yazımı ve 5.1 deki bilgi edinmenin kontrolüne bakınız).

1.6 Alevilikte inançla ilgili kaynaklar ve bunların derslere etkileri

1.6.1 Törenlerin temsili ve belirleyici gücü

Alevilik, Sünniliğin din olarak devletteki belirleyici gücü karşısında, kuşaktan kuşağa aktarılan törenler ve ritüeller aracılığı ile inanç ve ibadet pratiğini ve tarihsel devamlılığını alternatif muhalefet olarak koruyabilmiştir.

Bu nedenle günümüzde de, yaşamla iç içe olan inancın pratiği, Alevi inancının devamlılığın güvencesi ve ana kaynağıdır. En başta dede ve ana geleneği ile yüzyıllar içinden olağanüstü koşullarda günümüze kadar gerçekleşen bu ritual devamlılık, Alevi toplumunun sadece dış görünüşte fark edilen törenleri ile sınırlı olmayıp; her hareketin ve kuralın içinde var olan „batini“ anlamları ile inancın sağlam çekirdeğine borçludur.

Bu nedenle törenler, Alevi inancını ve Alevilerin gerçeğini sembolize eder. Törenlerin inancın manevi yapısını temsil etmeleri, onlara özel bir değer kazandırır. Aleviler için, törenler kitap gibidir. Törenlerin önemli bir bölümünü oluşturan deyiş ve nefesler, Alevilik derslerinde manevi ve duygusal gerçekleri algılamada en önemli kaynağı oluştururlar.

Cem töreninde sembolik olarak yer alan rızalık, Alevilik derslerinde kişinin kendisine, çevresine ve yola olan barışıklığı şeklinde değişik boyutları ile irdelenmelidir. Bu çerçevede çerağ uyandırmak, On İki hizmet ve lokma gibi tören ve semboller derslerde batini anlamda ile öğrenilmelidir. İnsanın, dünyanın ve doğanın Tanrısal yönleri Alevilik perspektifinden açıklanması ve anlamlandırılması ancak Alevi tören ve sembollerin çözümlemesi ile olasıdır. Bu çözümleme tarzı; Aleviliğin yaşam alanının göçle terk edilmiş olması sonucu ve globalleşen bir dünyada Alevi anlayışının devamının zorlaşması nedeniyle de Alevilik için bir zorunluluktur. Çünkü Almanya`da Aleviliğin eskiden kendi coğrafyasında olduğu gibi sadece ritual törenlerle ve dede geleneği ile geleceğe taşınması olası değildir. Alevilik, bilimsel ve analize dayalı derslerle nesilden nesile, algılarla ve derinlemesine görüşlerle, yaşamdan beklentilere inandırıcı cevaplar bularak yaşayacaktır.

1.6.2 İnanca ilişkin yazılı metinlere dayalı kaynaklar

Alevilik ritual ve sembollerle yaşamaktadır. Ancak Alevilik geçmişte çoğu zaman saklı bir varlık sürdürürken manevi ve dini anlamda yazılı, müzikal ve sanatsal değerleri de oluşturmuştur. Bu güzel yapıtlar; bugün din ve inançtan bağımsız olarak dünyadaki çoğu insan tarafından beğenilmekte ve evrensel boyutta takdir edilmektedir.

Hatayi, Pir Sultan Abdal ve Kul Himmet gibi ozanların deyişleri Alevi cemlerinin vazgeçilmez parçaları olmuşlardır. Kutsal sayılan Alevi büyüklerinin ve ulularının yol gösterici sözleri ve öğütleri, bugüne kadar Alevi çocuk eğitiminin temelini oluşturmaktadırlar.

İnancın ve ibadetin temel taşlarını oluşturan Aleviliğin bu eserleri, doğrudan Alevilik derslerinin de temel kaynaklarıdır.

Yol gösterici sözler, deyişler ve anlatımlar

Bu türden derslerde kullanılacak ve faydalanılacak en önemli kaynaklar olarak,

- Nech`ül Belaga (Hz. Ali`nin sözleri ve mektupları),
- Velayetname (Hacı Bektaş Veli ve diğer Alevi büyüklerinin yaşamları ve görüşleri üzerine anlatımlar)
- Makalat (Hacı Bektaş Veli`nin „Dört Kapı Kırk Makam“ üzerine görüşleri)
- *Yedi Ulu Ozan`ların* şiir, nefes ve deyişleri. Aleviler, Alevi inancını ve anlayışını şiirlerinde dile getiren bu kişileri kutsal sayarlar. Yedi ulu ozanların adları: Seyyid Nesimi, Fuzuli, Hatayi, Pir Sultan Abdal, Kul Himmet, Yemini, Virani.
- Aleviler daha başka kişilikleri de kutsarlar ve onların eserlerini inançlarının kaynakları olarak kabul ederler. Örneğin: Hallac-ı Mansur

(10. yy.), Yunus Emre (13. yy.), Balım Sultan (16. yy.), Hilmi Baba (19. yy.), Aşık Veysel (20. yy.) v.d.

Yol gösterici kaynak Buyruk

Sembol karakterli Alevi törenleri ve sanatsal deyişlerin etkileşimi ve birbirini tamamlamaları sonucu Buyruk(lar) oluşmuştur. Buyruk kitabında Aleviliğin inanç temellerine yönelik ifadelerin yanında, ibadete yönelik ayrıntılı anlatımlar yer almaktadır. Buyruklar 16. yy dan beri var olmakla birlikte zamanla değişik varyasyonları ortaya çıkmış ve zamanın koşullarına uygun olarak geliştirilmiştir. Bu nedenle Buyruk, tarihi süreç içinde Alevilerin inanç ve ibadetlerinin tanımlarının bir ifadesidir. Buyruk'ta yüzyıllar içinde oluşan ve Alevilikte geçerli olan inanç ve ibadet esasları, gelenekler, kurallar, ritüeller ve törenler yazılı hale getirilmiştir.

Buyruk'un „kitap“ olarak adlandırılması, bu sürecin yani; manevi yaşamla ilgili birikimin ve zamanla gelişmeye açık olmasının, önemini vurgulamak içindir.

Aleviler arasında önemi büyük olan Buyruk, genel hatları ile Alevi etiği konusunda Aleviler için bir rehber niteliğindedir. Bu nedenle Buyruk değişik varyasyonları ile, Alevilik derslerinde sürekli başvurulacak vazgeçilmez bir kaynaktır.

Kuran ayetlerindeki gizli mesaj ve öğütler

Aleviler; Hz. Muhammed'e Tanrısal bilginin (kelam) vahiy yoluyla açıklandığına inanırlar. Öte yandan, Aleviler bugünkü geçerli olan Kuran metinlerinin önemli bir bölümünün orijinal ve güvenilir olmadığına inanırlar.

Bundan öte Aleviler, Tanrı kelamının bu dünyada insanlara yol gösterici olmasını diğer tarihsel yazılı kaynaklara da geçtiğine inanırlar. Bu nedenle dört peygamber (Musa, David, İsa ve Muhammed), ve dört kitabı (Tevrat, Zebur, İncil ve Kuran) kutsal bilirler.

Aleviler bir çok Kuran ayetlerinin insanlara verdiği mesajları çözümlemeye çalışırlar. Özellikle „Konuşan Kuran benim“ diyen Peygamberin en yakın dostu ve damadı olan Hz .Ali'nin önem verdiği ayetler; onun çözümlenmeleri ile Aleviler için yol gösterici niteliktedir. Bunlar Buyruk'ta da inancın esaslarını ve Alevi etiğini tarif etmek için ölçü alınmıştır.

Aleviler, mesajların Kuran ayetlerinden insanların kendilerinin çıkarmaları gerektiğini ve her okunan sözün arkasında çözümlenmemiş bir çok anlamın yüklü olduğunu düşünmektedirler. Tanrı kelamının batini geleneğine uygun çözümlenmesi her kişi için uzun soluklu bir uğraştır. Bu uğraş bazen ileri yaşlarda insanları ermişliğe ve enginliğe ulaştırabilir. Alevilik dersleri, algılama, hissetme, inceleme ve anımsama yoluyla gerçekleştirecek olan özümsemeyi tanıtır ve teşvik eder.

2. Öğrenme- öğretme yöntem ve teknikleri

Alevilik derslerinin amacı, Alevi öğrencilere Aleviliğin temel anlayışını tanıtmaktır. Böylelikle Alevilik dersleri insanı değerlerin öğrenilmesine doğrudan katkıda bulunur.

Öğrencilerin etnik köken ve ana dilleri ile edindikleri bilgi ve deneyimler Alevilik derslerini de etkileyecektir. Bu nedenle Alevilik derslerinde, çok kültürlü öğrenme ilke olarak kabul görülür. Ayrıca Alevilik derslerinde; karşılıklı kabullenme ve saygıya dayalı ayrıca kimlik ve kişilik geliştirici diyaloga özel önem verilir. Alevi kaynakların bu konudaki düsturu „Yetmiş iki millete bir nazarla bak“ ifadesidir.

Öğretmenlerin görevi, derslerde öğrencilerin değişik bakış açılarını sınır koymadan ifade etmelerine olanak sağlamaktır. Öğretmenler; eğitimde bu tavırları ile karşılıklı saygı ve değişik düşünceleri kabullenme konusunda öğrencilere örnek olmalıdırlar. Öğrencilerden gelebilecek hoşgörüsüz tavırlar, öğretmen tarafından ortaya konulmalı, yansıtılmalı ve pedagojik yollarla yanlışlıklar giderilmelidir.

2.1 Din dersine yönelik öğrenme yöntemleri

İlkokul ders programında uygun ve etkili öğrenme metotları üzerine anlatımlar bulunmaktadır. Öğrenme, bilgi, beceri, duygu ve araçları içeren bütünsel bir süreçtir. Bu bağlamda Alevilik dersleri; birbirine bağlı ve aşamalı olmak üzere dört öğrenme alanını dikkate almaktadır. Bu alanların her birine, *öğrenmeye ilgiyi ve yaparak öğrenmeyi* simgeleyen ikişer anahtar kavram verilmiştir:

- Dış görüntü/kalıp	algılamak ve tarif etmek
- Duygusalılık	hissetmek ve ifade etmek
- Akıl yolu ile kavrama	sormak ve incelemek
- Ruhani alan	anlamı tanımak ve hedef seçmek

İnsan biliminin (antropoloji) kullandığı bu boyutlu öğrenme sistemi, derslerde Alevi etik sistemi olan Dört Kapı öğretisi ile ilişkilendirilir (1.4 e bakınız).

Alevilik derslerinde öğrencilere; dünyayı ve yaşamı algılayabilmeleri, merak etmeleri, soru sorabilmeleri ve açıklayabilmeleri için gerekli yeteneklerin verilmesine çalışılır. Bunun için öğrencilerin, tüm duyu organlarını kullanarak özgürce ve aralarında tartışarak öğrenmeye alışmaları gerekmektedir. Bu çerçevede önceden bilinçli olarak hazırlanmış bir öğrenme ortamı son derece önemlidir. Öğrencilerin, dikkatle dinleyerek, farkları algılayarak ve konuya yoğunlaşarak; Alevilikteki Tanrı ve insan konusundaki kavramları derinlemesine kavramaları ve yeniden üretmeleri olasıdır. Alevi müziğinin bu konuda pedagojik açıdan önemli bir yeri vardır.

2.2 Dersin işlenişine yönelik temel yaklaşımlar

Öğrenciler en iyi örneklerle ve modellerle öğrenirler. Bu metot, ilkokullardaki Alevilik derslerinde öncelikle uygulanmalıdır. Gerek bilgi açısından gerek duygusal olsun öğrenme, her zaman bir sosyal bir olgudur. Bu nedenle, derslerde kendi başına bilgi edinmeye yer verildiği kadar birlikte ve iletişim içinde öğrenmeye de olanak hazırlanmalıdır.

Öğrencilerin yaşam alanlarından ve yönelttikleri sorulardan çıkarak, insanın çevre ile, kendisi ile, toplum ile ve Tanrı ile ilişkisini incelemelerine ve anlamalarına yardım edecek yöntemler bulunmalıdır.

Alevilik dersleri içeriği ile birlikte öğrencilerin dil yeteneklerinin gelişmesine de katkıda bulunur (1.5 e bakınız). Alevilik dersleri ile, Alevi inancı ve kültürüne özgü bir dil gelişecektir. Alevilikteki Türkçe, Farsça ve Arapça olan temel kavramların anlamlarına sadık kalınarak Almanca diline uyarlanması söz konusudur (örneğin can « die Seele »). Kendine özgü resimli anlatıma dayanan orijinal dilin kavranması ve kullanılması da son derece önemlidir. Öğrenciler Alevilik derslerinde, Aleviliğin dilini anlamayı ve kendi duyguları bu dilde ifade etmeyi öğreneceklerdir.

Öğrencileri farklı öğrenme gruplarına bölme metodu, Alevilik derslerinde de uygulanacaktır. Bilgi düzeyleri ve öğrenme hızları birbirinden farklı olan öğrencilerden oluşan heterojen bir sınıfta, farklı öğrenme gruplarında birbirine yakın öğrencilerin kavrama ve öğrenmeleri daha kolay olmaktadır. Böylece her kız ve erkek öğrenci bilgisini ve kavrama yeteneğini geliştirebilme olanağı bulacaktır. Farklı öğrenme gruplarında kız ve erkek öğrencilerin kendilerine özgü konuları da dikkate alınabilecektir. Öte yandan kız ve erkek öğrencilerin birlikte öğrenmelerine özen gösterilmelidir. Farklı öğrenme gruplarında en çok başvurulan ölçü, öğrencilerin kişiliklerini gösterebildikleri ve hoşlandıkları ilgi alanlarına uygun (resim yapmak, müzik yapmak, dans etmek, gösteri yapmak, taklit etmek) gruplandırmasıdır.

Alevilik dersleri okul dışında da yapılabilir ve yapılmalıdır. Bu konuda cem evleri ve Alevi Kültür Merkezleri özel bir öneme sahiptirler. Bu durumda bu ilişkilerin öğrencilerin derslerle ilgili bilgilerini artırmalarına yönelik olmasına özen gösterilmelidir. Özellikle Anayasada belirtilen devlet okulları ile inanç kurumları arasındaki laik sınır korunmalıdır. Bu tür okul dışı dersler hakkında anne-babalar önceden bilgilendirilmelidir.

Alevilik derslerinin diğer bağlantısı, diğer inançlara ve mezheplere yönelik din dersleridir. Alevilik derslerine paralel verilen diğer din derslerinin olduğu okullarda onlarla ortaklaşa projeler ve etkinlikler geliştirilmeli ve uygulanmalıdır. Pratikte inançlar ve mezhepler arasındaki farklar ve benzerlikler daha kolay ortaya çıkmaktadır. Bu çalışmalar öğrencilerin kendi duruşlarını ve ön yargılarını gözden geçirmek ve gerekirse değiştirmek için bir fırsattır.

Eğer eşit ve aynı düzeyde kabullenmeye dayanıyorsa, bu diyaloglar gerçekten orijinal buluşma ve görüşme ortamı yaratırlar. Diyalog yoluyla öğrenmek için ortaklaşa bayram ve özel günler (Nikolaus, aşure, paskalya gibi)

önemli bir fırsattır. İyi bir hazırlık yapılarak, bu günlere katılan farklı inançlardan öğrencilerin kendi gelenekleri ile çelişkiye girmemelerine azami dikkat gösterilmelidir. Hatta iyi hazırlanarak diğer ibadet yerlerini de ziyaret etmek, inançlar arası tanışmak için güzel olanaklardır. Deneyim alış veriş ve inançlar arası buluşma yoluyla toplumsal barışa katkı da bulunmak mümkündür. Bu bağlamda Alevi öğrencileri iyi bir hazırlıkla kilise ve havraları ziyaret edebilirler. Böylesi ziyaretler öncesinde, anne babalara bu ziyaretin sadece bilgi alış verişine yönelik olduğu ve dini tören yapılmadığı anlatılmalı ve buna uyulmalıdır. Hangi amaçla olursa olsun, hiç bir öğrenci –velisinin ve kendisinin isteği olmaksızın- diğer ibadet yerlerine gitmeye zorlanamaz.

2.3 Konuların kurgusuna yönelik prensipler

Alevilik derslerinin içeriği; didaktik açıdan dört temel perspektiften ele alınmaktadır. Bu dört perspektif, inanç sistemlerine ve kişisel Tanrı anlayışına kaynak oluşturmaktadır. İnsanlar, inançları ve Tanrı anlayışlarını yaşamlarında şu perspektiflerden oluşturdukları deneyimlerine borçludurlar:

- **insanın doğaya (yaratılış), teknik gelişmeye ve geçmişe olan ilişkisi**
- **insanın diğer insanlara olan ilişkisi**
- **insanın kendine olan ilişkisi**
- **insanın Tanrıya ve inançlara olan ilişkisi.**

İnsanın Tanrı doğa anlayışını belirleyen ve Buyruk`ta açıkça belirtilen bu dört ilişki; Alevilik derslerinin temel didaktik yapısını oluşturmaktadır. Bu nedenle, insanın yaşam koşullarını belirleyen bu dört boyutlu ilişki, aşağıda geniş olarak ele alınmıştır.

2.3.1 Konu alanı 1:

İnsanın doğaya (yaratılışa), teknik gelişmeye ve geçmişe olan ilişkisi

İnsanlar doğanın bir parçasıdır. İnsan biyolojik ve anatomik olarak tarif edilebilen bireylerden oluşmaktadır. İnsanlar şüphesiz doğada, organik parçalar olarak diğer sayısız organik parçalarla (hayvanlar, bitkiler) birlikte yaşamaktadır. Bütün bu parçalar bir arada doğayı oluşturmaktadır. İnsanlar canlı varlık olarak doğada, doğanın bir parçası olarak bulunmaktadır. Buna karşın, akılları nedeniyle bireyler ve insan toplulukları olarak, insanlar doğa ile karşı karşıya bulunmaktadır.

Biyolojik yapı içindeki akılları sayesinde insanlar; kendi doğalarını ve kendileri dışındaki doğayı birbirinden ayırt edebilirler. Bu nedenle insan; sadece doğanın bir parçası olmayıp aynı zamanda; bilinçli olarak kendini çevreleyen doğa ile ilişkisini kontrol eder ve bu ilişkinin sorumluluğunu üstlenir. Bu olguyu Alevi terimi „can“ en iyi ifade eder. Burada „can“ sadece „canlı“ olmayı değil, insanın materyal, düşünsel ve varlıksal realitesini ve gerçeğini ifade eder. İnsan böylelikle etkileyen ve değiştiren bir varlık olarak doğada yer almaktadır.

İnsanların dünyada manevi ve maddi yönden yapılandırma olanak ve sorumluluklarının Tanrı tarafından arzulanmış olmasını algılamak, Alevilik derslerinin ana konularından birisidir.

Diğer bazı inançlar gibi Alevilik; insanların doğa ile olan ilişkilerinde, doğal kaynakların akılcı kullanım ile onları yenileme arasındaki dengenin korunmasını amaçlar. İnsanlar, biyolojik olarak varlıklarını sürdürebilmek için doğayı kullanmak ve harcamak zorundadırlar. Ekolojik dille bunun ifadesi: İnsanlar ancak yaşamları süresince doğayı değiştirebildikleri ve yeni kaynaklar yaratabildikleri sürece var olabilirler.

Buna karşılık; insanların harcadıkları doğayı bilinçli olarak –bazen değiştirerek bazen de koruyarak- desteklemeleri zorunluluğu vardır. Alevilik, ritüellerinde insanın doğaya olan bu ilişkisini yaşamı destekleyici yönde dile getirir. Bu törenlerde insanların bireyler olarak ya da toplum olarak doğaya karşı sorumlulukları hatırlatılır. Bu konuda Aleviler Yunus Emre'nin ifadesi ile „Yaratılanı severiz, yaratandan ötürü“ sözünden hareket ederek, doğa kaynaklarının israfını „haram“ olarak algırlarlar.

İnsanlık, şimdiye değin tarihte bu sorumluluğunu ne yazık ki yerine getirmemiştir. Zamanımızdaki ekolojik zarar ve yıkıntılar bunu ortaya koymaktadır. İnsanların sayısı ve doğa konusundaki bilgileri az olduğu sürece, insan eliyle doğaya verilen zararlar yine doğanın kendini yenileme gücü ile giderilmiştir. Bu gün ise dünyanın her köşesine yayılmış insanların sınırsız bilgileri sonucu doğaya verdikleri zararı azaltmak; ancak ortaklaşa hareket etmekle mümkün olacaktır. Bunun için dinlerin ifade ettikleri doğa karşısında insan sorumluluğu, ancak dünya çapında teknik, ekonomik açıdan planlı biçimde yapılacak ortaklaşa mücadele sonucunda oluşabilir. Bu bağlamda, doğayı korumak üzerine bilgi sahibi olmak her Alevinin inançsal görevidir.

Böylesi bir doğayı ve geçmişi üstlenen gençler, dünyayı bilinçli yetişkinler olarak tanımaya başladıklarında; doğanın sadece doğal biyolojik bir varlık olmadığını, onun insanlık tarafından bin yıllar boyunca geliştirdikleri teknik ile değiştirdiklerini (hatta kısmen tahrip etkilerini) kavrayacaklardır. Onlar, doğanın insanların geliştirdikleri teknik bilgilerle oluşturdukları sosyal ve kültürel yapıya doğrudan bağımlılığını öğreneceklerdir. Onlar, önce bunu yaşamın doğal bir sonucu olarak algılayabilirler. Okulda eğitimin amacı; öğrencilerin bu olguyu mümkün olduğunca öğrenmelerini sağlamak ve bunun ötesinde bunun tarihsel gelişimini tanımalarına yardımcı olmaktır. Ancak bu algılama sonucu öğrenciler, topluca ve bireyler olarak, doğaya, teknik olanaklara ve kültürel birikimlere olan sorumluluklarını yerine getirebilirler. Aleviler bu konuda ancak doğanın bir parçası olarak sağlıklı bir ortamda yaşamaları halinde, „can“larının Tanrıya ulaşabileceklerinin bilinci ile doğayı korumaya özen gösterirler.

2.3.2 Konu alanı 2:

İnsanın diğer insanlara olan ilişkisi

İnsanlar; karşılıklı olarak aynılıklarının ve aynı zamanda farklılıklarının bilincinde olduklarından insandırlar.

Bizler; insan olarak birbirimize eşit olduğumuzu ancak bireyler olarak değiştirilemez ve kopyalanamaz olduğumuzun bilincindeyiz. Bu bilinç bize, başkalarını „sen“ ve kendimizi „ben“ olarak algılama olanağı

vermektedir. „Ben“ ve „sen“ insanlığın bulduğu ilk adlar olsa gerek. Her insan, aynı zamanda bakış açısına göre değişen „sen“ ve „ben“ dir.

Bunlara üçüncü bir ad gelir ki; bu da „ön“ addır.

Alevilik derslerinin önemli bir içeriği; öğrencilere „ben“ ve „sen“ kategorileri ile belirlenen bireylerden bilinç ve irdeleme yoluyla yoğrulan kişilik bilincini ve kişilerden de kişilerin oluşturduğu toplum bilincini vermektir. Alevilik, iki insanın oluşturduğu ikilikten, sosyal ve manevi bağlılık oluşturmayı amaçlar. İki insanın bu türlü ilişkisine örnek olarak; erkek-kadın, veli-çocuk, kardeş-kardeş, musahip-musahip, talip-pir, yaşayan-ölü, ezilen- ezen, yardım eden-yardım edilen ilişkisi verilebilir.

İnsanın kendisi ile ilişkisi (3. konu alanına bakınız) yaratılmışın sorumluluğundan söz ediliyorsa, burada insanın diğer insanlarla ilişkisinde; ikilikten birliğe dönüşüm vardır. Bu durumda insanlar „sen“ olgusunun bilinci ile „ben“ kavramına dönüşüm yaparlar ve „sen“ olmaksızın „ben“in oluşamayacağını fark ederler. „Yaratılmış“ olmak bilincinin, „Sen“ (burada Tanrıya hitap olarak) olgusundan çıkararak oluşabileceği anlaşılmalıdır. Bir çocuk belirli bir anlaşılmalıdır. Bir çocuk belirli bir yaşta, aile bağının; anne –babasının rızalığı sonucu oluştuğunu ve anne-baba da çocuğa karşı sorumluluklarının olduğunu kavrar.

Alevilik bu çerçevede; kişisel isteklerin, birbirine muhtaç olmanın ve karşılıklı sorumluluk taşımanın sonucunda; „ben“ ve „sen“ olgularından hareketle değişik formlarda öğrenme ve yaşama „topluluk“ları oluşturmuş ve geliştirmiştir. Bundan hareketle; bir ailenin görevi ve dönüşümü, kadın –erkek ilişkileri ve sorumlulukları, komşuluk ilişkileri ve nihayet inanç topluluğunun görev ve sorumlulukları Aleviliğin ilgi alanları olmuştur ve olacaktır. Burada musahiplik kavramına değinilmesi gerekir. Musahiplik; iki ailenin toplum önünde maddi ve manevi dayanışma ve birlikte yaşam amacıyla yaptıkları rızalık anlaşmasıdır. Musahiplik, bu temel amacı koruyarak; tarım toplumundan modern endüstri toplumuna geçiş döneminde yeni koşullara uygun çözümleri ile kendini yenilerek devam edecektir. Aslında modern bir devlet de – dayanışma prensibine dayanan sosyal sigorta ve sosyal yardımlar dikkate alınırsa- geniş anlamda bir musahipliktir, Ve nihayet bütün insanlık, sorumluluk taşıyan tek tek kişilerin oluşturduğu büyük çapta bir „musahiplik“ olarak algılanmalıdır.

Bu konu alanından hareketle, seçilen konular ve derslerin içeriği; insanların değişik toplumlardaki ortak yaşamına yönelik olmalıdır. Öncelikle; burada tek birey olan „can“ ile geniş anlamda bir toplum olan „cem“ arasındaki ilişki ve iletişim incelenmeli ve Alevi cem töreninin önemi ortaya konulmalıdır. Buna ilişkin olarak; tek tek kişilerin gereksinim, istek ve becerileri ile topluluklardaki sosyal güçler arasındaki farklılıklar ve nihayet değişik topluluklar arasındaki gerginlikler dikkate alınmalıdır. Bunun için mümkün olduğunca öğrenciler; kendi yaptıklarını ve tavırlarını başkalarının gözü ile değerlendirmeliler; istek ve beklentilerinin gerçekçi olup olmadığına arkadaşlarının, akrabalarının ve içinde buldukları toplumun perspektifinden bakarak gözden geçirmelidirler. Alevi geleneğin bu konudaki çizgisi bellidir: „72 millete bir nazarla bak!“. Her şeyden

önce, „kural“ kavramı işlenmeli ve belirli kuralların yerleşmesi için buna uygun alıştırmaların yapılması gerekmektedir. Bu konuda da bize „rızalık“ kategorisi rehber olacaktır. Rızalık; ancak var olan farklılıkları ve çelişkileri algılayarak, onların üstünü kapatmadan, karşılıklı anlayış içinde kabullenerek ulaşılan şahitli (toplum) anlaşmadır. Alevilik derslerinde, genellikle ders başlangıcında sınıflarda rızalık uygulanacaktır. Alevi anlayışı; kişilerin toplumla dinamik ve diyalektik bir „rızalık“ kurmalarını ve sürekli yenilemelerini amaçlamaktadır.

2.3.3 Konu alanı 3:

İnsanın kendisi olan ilişkisi

İnsanlar, kendi kendilerine binlerce yıldan beri “ben kimim?” sorusunu sormuşlar ve sormaktadırlar. İnsanlar “ben kimim?” sorusunu (kendilerini obje yerine koyarak) kendilerine dışardan bakmaya başladıktan sonra sorabilmişlerdir. İnsan; özne oluşunu unutmadan, kendini aşarak yani kendini “obje/nesne” olarak görmeye başladıktan sonra bugünkü “insan” kavramı oluşmuştur. Bu şekilde; insanın birbirini doğrudan etkileyen özne (subje) ve nesne (obje) ilişkisi sonucunda “kimlik” oluşur. Kısaca; kimlik insanın kendisinin, kendi üzerine oluşturduğu “resim”dir. Kimliğin temel taşı, kişinin ya da toplumun kendi kendisini tarif etmesidir.

İnsanın kendisi ile ve başkaları ile olan bu dönüşümlü ilişkisi, onu duygusal bir varlık yapar. Kişi ancak başkalarında gördüğü kendi yansıması ile kendi davranışlarını değerlendirebilir. Böylelikle örneğin sevgi ve kin oluşmaktadır. İnsan sadece diğerlerindeki (aynası) akisi (görüntüsü) yoluyla kendini nesne olarak karşıdan bakarak değerlendirebilir; insan içinde yaşadığı doğa bağlamında kendi yaratıcılığını fark edebilir ve insan ancak Tanrıyı algılayarak, yaratılmış olarak kendine ve diğer yaratılışa karşı sorumluluk üstlenebilir. Burada; insanın kendisi ile ilgili bilinci ve kendisi ile olan rızalığı (barışıklığı) önem kazanıyor. Alevi anlayışına göre insan, Tanrının insanları sevgi ile yaratılanların en güzeli olarak yaratmış olduğu inancı sonucu, güven ve güç toplar. Aleviler bu konuda “kendini tanı ve kendini kabullen!” derler. Aleviliğin en çok üzerinde durduğu konu; özne ve nesne olarak insanın kendini tanıması ve geliştirmesidir. Alevilikteki “yaratılmış” kavramı, insanın “nesne” oluşumunu ve “can” kavramı ise insanın “özne” oluşunu ve akli sayesinde yaptıklarının sorumluluğunu algılayan bir “özne” olarak yaratıldığını ifade eder. Bu özellik, her insanın bir “can” oluşu sonucu “özne” olan yaratıcının özelliği ile de örtüşür. Bu nedenle her insanda bir parça hakikat saklıdır. Aleviler bunu “Hak ile Hak olmak” diye ifade ederler. Yerinde durmak ve değişmek, yönlendirmek ve idare edilmek, çalışmak ve tembel oturmak gibi karşıtlıklar derslerde incelenecektir. Değişmeye örnek olarak; bireyin sorumluluk üstlenmesiyle kişileştiğini ve giderek beden, duygu ve akılın “can” olup olgunlaştığını verebiliriz.

Bu konu alanından hareketle, her durumda Alevilik perspektifinden kişinin kendisi ile çalışması, bilinçli olarak kimliğini algılaması derslerde işlenebilir.

2.3.4 Konu alanı 4:

İnsanın Tanrıya ve inançlara olan ilişkisi.

İnsanın Tanrı tarafından yaratıldığına olan inanç; Aleviliğin temel taşlarından biridir. Alevilik bir çok diğer dinlerle birlikte bu inancı paylaşır. Burada Alevi inancının ayrıcalığı, insanı „can“ olarak Tanrının bir parçası yani; „Hak insanda“ olarak algılamasıdır. „Can“ içinde Tanrı her zaman nazırdır (var ve hazırdır). Bu anlayışla insan, Tanrı varlığına aittir. Bu ait olma inancı, insanı mutlu ve minnettar yapar. O, Tanrıya ait olmakla birlikte, aynı zamanda da Tanrıya göre inanılmaz ve tarif edilmez biçimde küçük olduğunun farkındadır. Her zaman ve her durumda, ne kadar büyük işler başarırsa başarısın; Tanrı bütün zamanlarda daha büyüktür, Tanrı evrendeki her şeyde mevcuttur. Kadın –erkek, çocuk –yetişkin, dinli-dinsiz ayırımı yapmadan her insan için geçerli olan Tanrıya aitlik kanaati, durağan ve değişmez olmayıp; bilgiye ve olgunlaşmaya bağlı olarak gelişir ve yaratıcının parçası olarak, kendini yenileyen durumuna gelir. O, bir özne ve aynı zamanda gelişmenin bir nesnesidir. (Gah çıkarım gökyüzüne seyredirim alemi, gah inerim yeryüzüne, seyreder alem beni. Nesimi)

Aleviler için Tanrı sadece „var oluşunu tamamlamış“ değil, aynı zamanda „sürekli oluşan“dır ve bu oluşmaya her insan katkı sunar. Oluşmak ve oluşmaya katkı sunmak, Alevilikte her insanın kendine yönelik ve her insanın toplumuna yönelik sorumluluğunu üstlenmesi anlamına gelir. Alevilikte insan, Tanrının emirlerini uygulayan edilgen kul değil, sorumluluk üstlenerek oluşuma katkı sunan etkindir. Bu nedenle de insan; „kainatın aynasıyım“ diyebilmektedir. İnsanın Hak ile, „can“ın Hak katına dönmesine kadar devam eden sorumluluğa dayalı bir ilişkisi vardır. Bu nedenle Aleviler, „can“larının Hakka ulaşması için ve Hak ile bir olması için dua ederler. Alevi ibadetinin amacı; Hakkın yakınına ulaşmak, O`ndan uzak kalmamak içindir.

Amaç, bir yaşam boyunca ya da diğer yaşamda Hak katına ulaşmaktır. Bu amacı gerçekleştirmek için sadece tek başına inanmak yetmez, bunun örneğin musahiplikle diğer insanlarla birlikte daha kolay olacağı düşünülür. Bütün insanları sevmekle, özellikle de sevgiye muhtaç olanlara sevgi göstermekle, insan önemli bir sorumluluğu yerine getirmiş olur. Alevi anlayışına göre, Hak insanları, onların birbirlerini sevdikleri oranda sevmektedir. İnsanlar arasındaki sevgi, onların Tanrı`nın parçaları olmaları ve sevgiyi artırmaları nedeniyle, aynı zamanda Tanrı sevgisidir. Aleviler bu konuda „Halka hizmet Hakka hizmet“ derler.

„Hakla Hak olmak“; sorumluluk üstlenmeyi, sevgi üretmeyi, insanlar arasında barışı korumayı ve düşmanlıkları barışa çevirmeyi gerektirmektedir. Ancak tarih bize; dinlerin barışı korumadıkları ve sık sık savaflara alet olduklarını göstermektedir. Dinlerin temel görevleri, dünyanın bir çok yöresinde artan şiddete karşı insanları sürekli uyarmaları ve barışa hizmet eden pratik adımları atmalarıdır.

Bu konu alanında; öğrencilere “Ne, ne zaman ve niçin yapılmalıdır?” bağlantısı kurularak sorumluluk duygusu verilmelidir. Sorumluluk; insanların birlikte barış içinde yaşamaları için, kişisel ve toplumsal hak, adalet ve özgürlüklerin korunması için yerine getirilmelidir.

2.4 Konu ve öğrenme alanları: Konulara genel bakış

İçerik yönünden dört *konu alanı* ders konularının belirlenmesinde belirleyici olmaktadır.

Konuları somut olarak belirlemek için aşağıdaki öğrenme düzeyleri ile konu alanları (2.1 e bakınız) birbirleri ile ilişkilendirilmelidir.

- Dış görüntü/kalıp algılamak ve tarif etmek
- Duygusal alanı hissetmek ve ifade etmek
- Akıl yolu ile kavrama sormak ve incelemek
- Ruhani alan anlamı tanımak ve hedef seçmek

Alevilik öğretisinin işlendiği dört konu alanı (2.3) öğrenme-öğretme teorisine uygun olarak bu öğrenme düzeyi ile öğrenme pratiğini (derslerin içeriğini) oluşturmaktadır.

Alevilikte, öğrenme düzeyine; „su ve kaynağı“ anlatımı örnek verilebilir:

- Kaynaktan çıkan ve duyu organlarımızla algıladığımız su (dış görüntü),
- Güzel sesleri ile insana rahatlık vererek akan su (duygusal alanı),
- Yönlendirilerek dağıtılan ve tarımda üretim yaptıran su (akıl yolu ile kavrama),
- Bir gölle ya da denizle birleşen su (manevi/ ruhani alan).

Suyun dönüşümünü tamamlamak için, buharlaşarak yeniden yeryüzüne yağmur olarak yağdığını ve belirli bir süre sonra aynı kaynaktan çıkmaya başladığını „sonsuz dönüşüm“ olarak adlandırıyoruz. Aynen, aslından gelen ve belirli bir süre yeryüzünde yaşadktan sonra yeniden Hak`ka dönen „can“ örneği gibi. *Yunus Emre* (Ölürse tenler ölür, canlar ölesi değil)“ demiştir.

Dört ana konu alanının ve dört öğrenme düzeyinin ilişkilendirilmesi sonucu; karşımıza konuların analizini ve yapısını kolaylaştırıcı bir „çizelge“ ortaya çıkmaktadır.

Bu çizelge; her konuya içerik yönünden farklı bakmayı ve karışık içerikleri birbirinden ayırmayı ve birbiriyle olan bağlarını her an görmemizi sağlamaktadır.

Ders Ünitelerinin analizi ve deęerlendirmesine yönelik çizelge

(Ünitenin adı)	insanın doğaya (yaratılış), teknik gelişmeye ve geçmişe olan ilişkisi Konu alanı 1	insanın diğer insanlara olan ilişkisi Konu alanı 2	insanın kendine olan ilişkisi Konu alanı 3	insanın Tanrıya ve inançlara olan ilişkisi Konu alanı 4
Dış görüntü/kalıp algılamak tarif etmek	Konuya bakış (alt konu)	Konuya bakış	Konuya bakış	Konuya bakış
Duygusallık alanı Hissetmek, dile getirmek	Konuya bakış	Konuya bakış	Konuya bakış	Konuya bakış
Akıl yolu ile kavrama Soru sormak, incelemek	Konuya bakış	Konuya bakış	Konuya bakış	Konuya bakış
Ruhani alan Anlamını kavramak, Amaç belirlemek	Konuya bakış	Konuya bakış	Konuya bakış	Konuya bakış

Bu çizelge dersler kapsamında işlenecek kapasiteden çok daha fazla bakış olanakları vermektedir. Bu nedenle ders pratiğinde konulara bakışlar derslerin kapsamına uygun olarak ve öğrencilerin algılayma yeteneklerine bağlı olarak seçilmelidir. Bu konuda 3.5 bölümünde bilgiler verilmekte ve öneriler yapılmaktadır.

3. Konu merkezli yaklaşım ve dersin bölümleri

3.1 Konu merkezli yaklaşım

Alevilik derslerinde içerik, ana konulara göre sistemli bir şekilde ayrılır. Bu şekilde, öğrencilerin Alevi öğretisini, uygulamasını ve yakın çevrelerindeki gelenekleri kavramaya yarayacak ilişki ve etkileşim ağları oluşturulur.

Burada *konuların seçiminde izlenen amaç*, çok boyutlu değerleri ve kavramları değişik *perspektiflerden* bakarak, öğrencilere *açık uçlu sorularla* öğrenmeye yönlendirici pedagojik uygulamalar kazandırmaktır. Konular ne kadar çok, öğrencilerin yaşam çevrelerinden ve ilgi alanlarından seçilirse o kadar çok öğrencileri sarar ve onlara haz verir.

Bu bağlamda, bir ritual (musahiplik töreni) ya da bir yapıt (örneğin cem evi) tek başına *bir konuyu* oluşturmaz. Bu durumda; didaktik sorularla ve perspektiflerle ilişkilendirilmelidir. Örneğin, konunun adı, *cem evi* yerine *anlamlı ve önemli yapıt: cem evi* şeklinde genişletilmelidir.

Alevilik derslerinde konu merkezli yaklaşımdan amaç;

- Yukarıda açıklanan yapıya uygun olarak seçilen bir **yaşamsal durumu** bilinçli olarak seçilmiş sorularla ve bakış açısından ele alarak ve öğrencilerin katılımını sağlayarak konunun belirlenmesidir; (**konu adı**)
- Dersin, **öğrenme yönelik** yönlendirici sorularla ve öğrencilerin gözlemleriyle konuların bir sistemli bir yapıya kavuşmasını sağlamaktır; (**konu ünitesi** ya da **ders ünitesinin** belirlenmesi);
- Böylesi bir **ders ünitesinin zaman dilimlerine** ayrılarak ve kendi içinde zaman sıralaması belirlenerek işlenmesidir – (zaman dilimlerine ve alt başlıklarına uygun **ders saatleri dizisi**);
- Ders saatleri dizinden; zaman ve içerik boyutları ile bir ders saatini ele alarak yapısını belirlemektir- (**ders saati**);
- Her ders saatinin başında, konu ünitesine (soru ya da hipotez olarak) **anlamı ve bağlantıları ortaya koymak** ve ders saati sonunda yeniden çıkış noktasına bağlantı kurmaktır.

3.2 Dersin Bölümleri

İlkokullarda, Alevilik dersleri, 28 ders (konu) ünitesinden (TE) oluşmaktadır.

Bu belirlenen ünitelerin, ön görülen çerçevede derslerde işlenmesi gerekir. Bir ders yılında belirlenen konu ünitelerinin sırası, öğrenim koşullarına uygun olarak değiştirilebilir.

Konu ünitelerinde, içerik bakımından farklı alanlara ağırlık verilmiştir. Konu ünitelerinde üç ana alan ilişkilendirilmiştir:

- Bazı konu ünitesinde öğrencilerin günlük yaşantılarındaki örneklerde, Alevi öğretisinin temel öğelerinin varlığı ortaya konulur.
Alan: **İnsan** (yaşanan ve algılanan yakın çevre)
- Bir çok konu ünitesinde Alevilik inancına ilişkin bilgilerden yola çıkarak bunların günlük yaşamdaki belirti ve görüntüleri ortaya konulur.
Alan: **Yol** (*inanç bilgisi*)
- Bazı konu ünitelerinde ise günlük yaşamla, Aleviliğin yaşam biçimi iç içedir.
Alan: **Mekan ve düzen** (*görevler, manevi ortam ve görenekler*)

Bu üç ayrı alanın derslerde ilişkilendirilmesi; Alevilik derslerinin, öğrencilerin günlük yaşamları ve ilgileri ile Alevi öğretisini bir bütün olarak ele almayı ve öğrencilere yaşantılarında doğrudan kullanabilecekleri somut bilgileri ortaya çıkarmayı öngörmektedir.

Bu ilişkilendirme prensibi hem tüm öğrenim planı için hem de tek tek konu üniteleri için geçerlidir. Alevilik derslerinde, hem öğrencilerin yaşamlarını dikkate almayan sadece teorik bilgiler, hem de Aleviliği dikkate almayan sadece sosyal ve etik bilgiler vermekten kaçınılmalıdır.

3.2 . ALEVİLİK DERSLERİ DERS ÜNİTELERİ

(1-4 sınıflar için)

Alevi öğretisinin temelleri

Almanya`daki yaşam koşulları

	insan	mekan(yuva)/düzen	yol
1. sınıf	1. "Birbirimizi tanıyoruz" – Diğer derslerle birlikte proje çalışması 2. „ailem“	3. „cem evi- önemli bir mekan “	4. „yol izlemek“ 5. „Ali yolu“ 6. „Yetiş! – ya Hızır“

Önemli gün Yönlendirici bakış:	7. Önemli günleri kutluyoruz. “Hz. Ali`nin doğum günü- Nevruz” görmek ve merak etmek		
---	---	--	--

2. Sınıf	8. „Ben ve başkaları - komşuluk“ 9. „oyunla öğrenmek ve öğrenerek oynamak“	10. „Semah“ 11. „ben ve bedenim“	12. „Allah evreni ve yaşamı nasıl yarattı?“ „Yaradılanı severiz Yaradandan ötürü“ 13. „Hacı Bektaş ve doğa sevgisi
----------	---	-------------------------------------	--

Önemli gün Yönlendirici bakış	14. Önemli günleri kutluyoruz. “ Hacı Bektaş Şenlikleri” öğrenmek ve yenilik yapmak		
--	--	--	--

3. Sınıf	15. „yardım etmek ve yardım istemek“	16. „ Muharrem: oruç ve anmak“ 17. „ Lokma“	18. „Ehl-i Beyt“ 19. „üzüntü ve sevinç“ 20. „12 İmam“
----------	--------------------------------------	--	---

Önemli gün Yönlendirici bakış	21. Önemli günleri kutluyoruz “ Aşure ve kurban bayramı” yardım etmek ve güçlendirmek		
--	--	--	--

4. Sınıf	22. „başkalarının hakkına saygı“ 23. „kualsız oyun olmaz“ 24. „anlaşmazlık ve uzlaşma“	25. „Yolumuzu öğreniyoruz -Cem“ 26. „12 hizmet“	27. „İnançlar arası diyalog- Müslümanlar- Hıristiyanlar ve Museviler
----------	--	--	--

Önemli gün Yönlendirici bakış	28. Önemli günleri birlikte kutluyoruz: “Hıdırellez ve Paskalya” paylaşmak ve katılmak		
--	---	--	--

Burada her sınıf için verilen konular, o sınıfta işlenmeli, ancak gerekli görüldüğünde konu sıralaması değiştirilebilir. Özellikle Alevilikteki önemli günler, o yıldaki tarihlere uygun olarak işlenebilir.

3.4 Yönlendirici prensipler

Her sınıf için belirlenen konu ünitelerinde öğrenciler, somut açılardan yönlendirilirler:

- 1. sınıf: **görmek ve merak uyandırmak**
- 2. sınıf: **öğrenmek ve yenilik yapmak**
- 3. sınıf: **yardım etmek ve güçlendirmek**
- 4. sınıf: **paylaşmak ve katılmak.**

Bu yönlendirici eylemler, çocukların öğrenme ve kavrama yetenekleri ile birlikte derslerin içeriğinin hazırlanışında dikkate alınır. Sınıflar için farklı farklı belirlenmiş bu eylemler; ders saatlerinin içeriğinin konu ünitelerinin içinden seçiminde de önemli bir kolaylık getirmektedir. Bundan başka bu eylemler, öğrencilerin deneyimlerini ve yaşam koşullarını içerdikleri için ders ünitelerinde kendi başlarına da içerik olarak işlenebileceklerdir.

3.5 Ders (konu) ünitelerinin didaktik yapıları (TE)

Her ders ünitesi, 2.3 de belirtilen konu alanlarına ve 2.4 de anlatılan öğrenme düzeylerine uygun olarak kurgulanır. Böylece her ders (konu) ünitesi, 16 ayrı konu perspektifine ya da alt konulara ayrıştırılmış olur. Bu 16 ayrı alt konuların işlenmesine ilişkin bu ders planında bilgiler verilmiştir.

3.5.1 Konular ve alt konuların ders planındaki durumları

Her ders ünitesinde belirlenen 16 alt konu, öğretmenler için bağlayıcı olmayıp dersin akışı ve yöntemine ilişkin yol gösterici olarak düşünülmüştür.

Öğretmenler ders planı ekinde verilen bu alt konuları; geliştirebilirler, ekler yapabilir ve yeni varyasyonlar ekleyebilirler. Bu türlü ekler ya da varyasyonlar her sınıf için öngörülen içeriklere ve 3.4. de belirtilen yönlendirici eylemlere uygun olmalıdır.

Bazı bilgiler ve kavramlar, birden fazla ders ünitesinde ve hatta bir ders ünitesinde birden fazla alt konu olarak ele alınmaktadır. Her konuya bakış (alt konu) içeriği, sadece konu çizelgesindeki yeri ile sınırlı değildir. Her alt başlık (her konu ünitesinde toplam 16 alt konu var), bulunduğu koordinatlara göre yani konu alanlarına (*insan-doğa, insan-insan, insan-kendisi, insan-Tanrı*) ve öğrenme düzeylerine (*dış görüntü, duygusallık, akılla kavrama, ruhani alanı*) göre değişik anlamlar kazanır.

Her alt konuda verilmiş olan sözcükler, kavramlar ve adlar (WBN) 28 ders ünitesinin her birinde bağlayıcı olarak belirtilmiştir.

3.5.2 Sınıflara göre öğrenme alanları

Aşağıdaki 28 konu ünitesi, derslerin hazırlığı için gerekli olan plan çizelgesi olarak algılanmalıdır. Bu ünitelerde her konuya ilişkin, 5-6 ders saatini kapsayacak ders saati dizisinde işlenebilecek içerikten daha fazlası yer almaktadır.

Çünkü;

- ders hazırlığı esnasında konu ile ilgili tüm perspektiflerin öğretmenin önünde olması, dersin içerik kalitesini artıracak ve öğretmene yıllık plan yapması için didaktik analiz yapma olanağı sağlayacaktır;
- her sınıfta ders saati dizileri şeklinde işlenecek konu ünitelerinde sıralama yapılmamıştır. Böylece, ders planlamasında her ders saatleri dizisinde konu üniteleri arasında içerik (öğrenileni tekrar etmek, yeni konuya bağlantı kurmak, kolaydan zora doğru dönüşümlü ilişkilendirmeler) açısından birbirinden farklı yeni ağırlıklar oluşturmak mümkündür.
- Somut ders konuları (ders ünitesi, ders saatleri dizisi ve ders saati) her öğrenci grubunun yaşam koşullarına, ilgi alanlarına ve becerilerine ve bilgi durumlarına göre değişken seçimi gerektirmektedir.

Alt konuları sınıflara göre belirlemede ve gereğinde en aza indirgemedi ölçü her sınıf için belirlenen yönlendirici bakış (görmek, değerlendirmek, hissetmek, sorgulamak v.s.) ya da eylemlerdir. Bu eylemler, soyut ve karmaşık ders içeriğinin seçiminde öğrencilerin öğrenme ve kavrama becerilerini dikkate almayı kolaylaştırır. Basitten karmaşıklığa ve somuttan soyuta geçiş, dört değişik öğrenme düzeyinde açıkça görüldüğü için; konulardaki içerik ağırlığı ve konuların indirgenmesinde bu öğrenme düzeyleri (dışsallık, duygusallık, akıl yolu ile kavrama ve ruhani alanı) ölçü olmalıdır. Alt konuların seçiminde bunun anlamı şudur;

- **1. sınıfta** (*yönlendirici bakış: görmek ve merak uyandırmak*) öncelikle öğrenme düzeylerinden dış görüntü/kalıba (algılamak ve tarif etmek) ve duygusallık alanına (hissetmek ve ifade etmek) yönelmelidir.
- **2. sınıfta** (*yönlendirici bakış: öğrenmek ve yenilik getirmek*) da öğrenme düzeylerinden (hissetmek ve ifade etmek) hitap etmek ve yöntem olarak iyi hazırlanmak koşulu ile öğrenme düzeyi olan akıl yolu ile kavrama (anlamak ve nedenini bulmak) kullanılmalıdır.
- **3. sınıfta** (*yönlendirici bakış: yardım etmek ve güçlendirmek*) öğrenme düzeylerinden *dış görüntüyü/kalıba algılama, duygusallık alanın yanı sıra ağırlıklı olarak akıl yolu ile kavrama* ve öğrencilerin öğrenme koşullarına bağlı olarak iyi bir hazırlıkla 4. öğrenme düzeyi olan ruhani alanı (anlamı tanımak ve hedef seçmek) da kullanılmalıdır.
- **4. sınıfta** (*yönlendirici bakış: paylaşmak ve katılmak*) öncelikle öğrenme düzeylerinden akıl yolu ile kavrama ve ruhani alanı dolaylı olarak da dış görüntüyü algılama ve duygusal alan derslerin işlenmesinde kullanılmalıdır.

Bu kategoriler; ders planı ve hazırlığı için yardım ve yol gösterici olup zorunluluk olarak algılanmamalıdır. Örneğin; eğer öğrencilerin öğrenme düzeyleri uygunsuzsa; 1. ve 2. sınıflarda da akıl yolu ile kavrama ve ruhani alanları öğrenmede kullanılmalıdır.

Her şablon ya da çizelge sınıflara özgü uygun alt konuların seçiminde önerileri içermektedir. Bu öneriler çoğu zaman ders ünitelerinde kalın çizgiler içine alınmıştır.

3.5.3 Sınıflara göre konu alanları

Derslerde konu alanlarına (insan-doğa, insan-insan, insan-kendisi, insan-Tanrı) verilmek istenen ağırlıklar, alt konuları belirlemek ve örneklemek için bir yol olabilir. Alt konu ya da kavramlarla verilmek istenen içerik bağlantısına uygun olarak, konu alanı seçilir ve örneklemeler yapılabilir. . Örneğin; “Rücksicht yani başkalarının hakkına saygı” alt konu olarak 1. TE ders ünitesinde (*birbirimizi tanıyoruz*) 2. konu alanında (*insan-insan ilişkisi*) önerilirken; 22. TE ders ünitesinde (*saygı göstermek*) hem 1. konu alanında (*insan-doğa ilişkisi*) hem de 2. konu alanında (*insan-insan ilişkisi*) önerilmektedir.

Hazırlanmış 28 konu ünitesinde, konular arasındaki bu tür bağlantıları kurmaya ve basit düzeye indirgemeye yönelik bazı örnekler verilmiş, ancak diğer nesnel koşulları de dikkate alarak bir çok konunun anlaşılır hale getirilmesi, öğretmenlere bırakılmıştır. Konu ünitelerinde verilen örneklerin dışında kalan alt konuların işlenişinde, en fazla iki didaktik öneri yapılmalıdır.

Dört konu alanının (insan-doğa, insan-insan, insan-kendisi, insan-Tanrı) her birinin, bir sınıfta en az bir defa dersin ağırlık konusu yapılması zorunluluktur.

3.5.4 Ders ünitelerinin kapsamı

Genelde, bir ders ünitesinin işlenmesi için belirlenen ders saati dizisi (3.1), 4- 6 saat arasında kalmalıdır. Bu sınırlama hem pedagojik hem de öğrenme psikolojisi açısından gerekmektedir: Her ders ünitesi konusunu, öğrenciler hafızasında başlı başına bir bütün olarak yer almalıdır. Bu türlü tamamlanmış öğrenme şekli; bilgiyi bellekte tutabilmek için en uygun yöntemdir. Ancak dersin okul dışına (2.2) taşınması durumunda, ders saatleri sayısı artabilecektir.

Alevilik derslerine haftada iki ders saati ayrılmış olması nedeniyle, 7 konu için her okul yılında toplam 70 ders saati yapılabilecektir. Her konu ünitesi için 6 saat ayrılması halinde, sınıf dışı inceleme ve projeler için geriye 28 ders saati kalmaktadır.

[28 ders üniteleri]

(Sayfa 27 den itibaren ekte verilmiştir.)

5. Başarının değerlendirilmesi

5.1 Değerlendirme (ölçme) yöntemleri

Bir değerlendirme yapabilmek için ölçme yöntemleri belirlenmiş olmalıdır. Genel olarak değerlendirmeye, şu ölçüm faktörleri etki etmelidir:

- (1) Öğrenme sürecinde elde edilen bilgiler: akılda tutma becerisi, ilişkilendirme becerisi ve bağlantı kurabilme becerisi.
- (2) Öğrencilerin derste işlenen konu ve durumlara olan ilgileri, örneğin projelerde görev üstlenmek gibi.
- (3) Öğrencilerin derslerde aktif oluşları ve dersin içeriğini kendi yaşantı ve deneyimleri ile ilişkilendirmeleri (anlatımla ile ortaya çıkarmak).
- (4) Derslerdeki sözlü anlatımlarında öğrenilen kavramları kullanıp kullanmadıkları (5.2)
- (5) Öğrenci ürün dosyası (portfolyo), poster, ödev defteri, proje dosyası gibi öğrenilen konular ve projeler üzerine yazılı ürünler.
- (6) Öğrencinin derslerde diğer öğrencilerle ortaklaşa çalışmaya istekli olup olmadığı.

Sözcükler, kavramlar ve adlar

(WBN- Almanca açılımı: Wörter- Begriffe- Namen)

Konu üniteleri (TE), başarının değerlendirilmesinde içerik bağlamında önemli bir ölçüttür. 1. sınıftan 4. sınıfa kadar 28 konu (ders) ünitesinin her biri bu ders planında 16 alt konu ile geliştirilmiştir (4.). Bunu yönelik didaktik yapı bu ders planında (2.3) de açıklanmıştır. Her ders ünitesi ile ilgili didaktik yapıda; içerik yönünden önermeler yanında, her 16 alt konu ve perspektifle ilişkili temel bilgileri tarif eden *sözcük, kavram ya da ad* verilmiştir. Derslerde öğretilmiş olan; bu sözcük, kavram ve adları öğrenciler kalıcı olarak öğrenmiş olmalıdırlar. Öyle ki; öğrenciler öğrendikleri bu kavram ve sözcükleri, daha sonra öze inerek (açıklama ve anlatım şeklinde) tarif edebilmeliler ve uzun süreli olarak sözcük hazinelerine yerleştirmiş olmalıdırlar.

5.2 Başarının değerlendirilmesi

Alevilik derslerinde başarının değerlendirilmesinde; öğrencilerin sözlü ve yazılı tüm anlatımları dikkate alınmalıdır. Derste öğrenilen bilgiler ve öğrencinin derse olan ilgisi verilecek nota temel oluşturmaktadır.

Öğrencilerin inanca ve ibadete yönelik tavırları ve inanç dereceleri verilecek notun bir parçası değildir, nota etki etmemelidir.

Öğrencilerin, nota etki edecek anlatımları, ders planına temel oluşturan dört öğrenme düzeyine uygun olarak değerlendirilmelidir. Bunun sırası 2.4 de verildiği gibi dış görüntü/kalıp, duygusallık alanı, akıl yolu ile algılama, ruhani alanı şeklindedir.

- (1) **Kendine özgü anlatma becerisi:** Kendi algıladığı veya kendi ürettiği içeriği gözleyebilmek, açıklayabilmek ve anlatabilmek (**kabul edilebilir-orta**).
- (2) **Öğrendiklerini kendi yaşamına uyarlama becerisi:** Öğrendiği bilgi ve görüşleri kendi yaşamı ile ilişkilendirebilmek ve diğer bilgileri de dikkate alarak görüşlerini genişletebilmek (**orta**).
- (3) **Öğrendiklerini genele uyarlama becerisi:** Konularla ilgili bilgileri bilinçli olarak inceleyebilmek ve elde ettiği sonuçları diğer alanlarda da kullanabilmek (**iyi**).
- (4) **Yaratıcı düşünme becerisi:** Öğrendiklerinden çıkararak, sebep sonuç ilişkilerini ortaya koyarak her alanda uygulanabilir yeni düşünceler üretmek (**pekiyi**).

Her öğrencinin ders ve ders dışındaki üretkenliği yukarıdaki beceri kategorilerine göre değerlendirilmelidir. Öğrencinin ortaya koyduğu ürün ne kadar çok boyutlu (yüzeysel olmayıp derinlemesine) ise, ulaştığı öğrenme düzeyi o kadar yüksektir ve verilecek not da o derece daha iyi olacaktır. Öğrenmeye yönelik gelişmenin derecesi, öğrencinin ödev defterine, öğrenci öğrenme raporlarına işlenir.

İlk Okullar için Alevilik Dersleri Ders Üniteleri

1. Sınıf için Ders Ünitesi

Yönlendirici Bakış: „görmek ve merak etmek“

TE 1 „Birbirimizi tanıyoruz“ Diğer derslerle birlikte proje çalışması	insanın doğaya (yaratılış), teknik gelişmeye ve geçmişe olan ilişkisi Konu alanı 1	insanın diğer insanlara olan ilişkisi Konu alanı 2	insanın kendine olan ilişkisi Konu alanı 3	insanın Tanrıya ve inançlara olan ilişkisi Konu alanı 4
Dış görüntü/kalıp algılamak tarif etmek	1 Öğrenciler kendini tanıtır: „...da oturuyorum.“ „Anne-babam (büyük anne-babam)yaşadılar.“ gibi WBN: „evimiz“, „dışarı“	5 Ders başlangıcında ve sonucunda selamlaşmayı ve selamlaşırken, karşısındaki adını söylemeyi belirtmek Selamlaşma yöntemlerini öğrencilerle denemek. Bir tanışma oyunu göstermek ve uygulamak WBN: „selam“, „merhaba“	9 Öğrenciler anlatıyor: „Sabahları okula geldiğimde uykumu almış oluyorum, ama bazen.....“ Sabahları uyanmak ve yataktan kalkmak zor mu kolay mı WBN: „çaba sarf etmek“, „uykusunu almış olmak“	13 Öğrenciler anlatıyor: Cem evinde selamlaşma nasıl yapılıyor? Dini selamlaşma formları var mı WBN: „aşk- niyaz“, „Hül erenler“, „canlar“
Duygusal alanı hissetmek, dile getirmek	2 Öğrenciler, yeni bir ortam olan okulu anlatırlar. Diğer dinlerden olan çocuklarla birliktelik üzerine duygu ve düşünceler. WBN: „Yakın çevre“	6 Okulda, okul yolunda ya da ev de bizi sevindiren ya da üzen (sinirlendiren) kişiler/ öğrenciler üzerine konuşmak. WBN: „hoşlanmak“/ „hoşlanmamak“, „arkadaş“, „dost“	10 Okulda her şey yeni: „Okulda kendimi biraz yabancı hissediyorum. WBN: „ben“, „yabancı“, „rahat hissetmek“	14 Tanrı selamı ile görüşmede ve ayrılmadaki duygularımız nelerdir? „can“ olarak adlandırmak ne gibi bir duygu verir? WBN: „Tanrı selamı“, „can“
Akl yolu ile kavrama soru sormak, incelemek	3 Küçük çocukların neden okula gittikleri üzerine öğrencilerin görüşleri ve düşünceleri WBN: „yaş, doğum tarihi“	7 Sınıfta birlikte olduğumuz sürece uymamız gereken kurallar üzerine görüşler. WBN: „kurallar“, „başkalarının hakkına saygı“	11 Evde ailede ve okulda yaptığımız (üstlendiğimiz) görevler birbirine benziyor mu? WBN: „görevler“, „yardım“, „ödev“, „görev“	15 insanlar arasında geçerli olan önemli Alevi kurallar (buyruklar) nelerdir? Diğer dinlerdeki kurallarla karşılaştırınız. WBN: „geçerli kural“, „yasak“
Ruhani alan anlamını kavramak, amaç belirlemek	4 Okulun, öğrenciler için 2. bir ev olabileceği üzerine öğrencilerle birlikte konuşulur. WBN: „yuva“	8 Sınıfta özel durumlarda uyulması ve kontrol edilmesi gereken kuralları ortaya çıkarmak. Başkalarına karşı saygı göstermek ne demektir? Güven nedir? Arkadaşlık (dostluk) nedir WBN: „güven“, „saygı“, „arkadaşlık“	12 Kendi kendime sorduğumda: „Arkadaşıma karşı davranışımı o nasıl algılıyor acaba?“ (karşılıklı rolleri değiştirme oyunu) WBN: „ayna“, „davranmak“, „rol“	15 „Tanrı kalbimizde“ ifadesinin anlamı nedir? Bir insan Tanrıyı nasıl tanıyabilir (algılayabilir)? WBN: „Allah“, „insan“, „kalp“, „düşünmek“

WBN = Sözcükler – kavramlar – adlar (Wörter-Begriffe-Namen)

1. Sınıf için Ders Ünitesi

Yönlendirici bakış: „görmek ve merak etmek“

<p>TE 2 „Ailem“ Sosyal bilgiler dersi ile ortak proje</p>	<p>insanın doğaya (yaratılış), teknik gelişmeye ve geçmişe olan ilişkisi Konu alanı 1</p>	<p>insanın diğer insanlara olan ilişkisi Konu alanı 2</p>	<p>insanın kendine olan ilişkisi Konu alanı 3</p>	<p>insanın Tanrıya ve inançlara olan ilişkisi Konu alanı 4</p>
<p>Dış görüntü/kalıp algılamak tarif etmek</p>	<p>1 Öğrenciler evleri hakkında bilgi veriyorlar: „benim“ odam, diğer odalar ve bölmeler. Evimizi temiz tutmak için neler yapıyoruz? Evde birisi hasta olunca neler oluyor? WBN: „kiralık konut“, „ev“, „baba“, „anne“, „mutfak“</p>	<p>5 Bir aile fertlerini tarif ediniz (sayınız). Ailede baba ve anne ne yaparlar? Çocuklar ne yaparlar? İkamet ve ev sahibi olmak, yiyecek ve giyecek bulmak, sağlıklı kalmak, çocukları eğitmek v.b. için kim ilgileniyor? WBN: „aile“, „anne-baba“, „çocuklar“</p>	<p>9 Aileniz kendi konumunuzu anlatınız.: „en yaşlısıyım, en genciyim, tek çocuğum.“ „Ben bir kızım, erkek çocuğum, bir kız kardeşim var“ gibi. – Sizce ön ad mı yoksa soy ad mı önemli?? WBN: „ön ad“, „soy ad“, „soy –ad“</p>	<p>13 Evinizde Alevilikle ilgili eşya/obje var mı? Neler? WBN: „resim“, „Alevilik“, „Saz“, „kitap“</p>
<p>Duygusal alanı hissetmek, dile getirmek</p>	<p>2 „Annemin yemeği en lezzetlisi –ev yemeği en güzeli“ sözünü insanlar neden her yerde söylerler:– Bu söz ne ifade ediyor? WBN: „tadı olmak“, „tat“, „ev yemeği“, „alışkanlık“, „ikamet etmek“</p>	<p>6 Aile içi eğlence/ kutlama neden en güzeldir ? Çok kişi şöyle söyler: „Ailedeki birlikteliği hissederiz.“ : – Ailede neler hissederiz? WBN: „ziyaret etmek, „akraba“, „tanıdık“, „ilgilenmek“</p>	<p>10 Bazılar şöyle düşünürler: „Aile içinde çok rahatlıyorum, çünkü kendimi güvenli hissediyorum“. – Bu sözden ne anlıyorsunuz? WBN: „güven dolu“, „kurtarmak“, „sevgi“, „sevmek“</p>	<p>14 Ailede Alevi geleneğine göre kutlama/anma neden hoşunuza gidiyor? WBN: „anma“, „kutlama“, „can“, „birlikte olmak“</p>
<p>Akl yolu ile kavrama soru sormak, incelemek</p>	<p>3 Araştırınız: Aile önemini, neden bin yıllardır insanların yaşamları için devam etmektedir? – beslenme, üreme, çocuk bakımı, yaşlıların bakımı, sağlığı koruma v.b. WBN: „bakım“, „üreme- nesli devam ettirme“, „aile“</p>	<p>7 „Birlikte yaşamının kuralları en iyi aile içinde öğrenilir.“ Sözü neden doğrudur? Hangi kurallar ailede mutlaka gereklidir? WBN: „düzen“, „görev paylaşımı“, „görev üstlenmek“</p>	<p>11 Bir ailedeki kadın erkek rollerini (görevlerini)inceleyiniz. „Kim bulaşıkları yıkıyor? Kim lambayı değiştiriyor?“ WBN: „güçlü özellik“, „üzerine sorumluluk almak“, „yardım“, „deneyim“</p>	<p>15 Ailedeki adlarını ve Alevilikteki unvanları birbiri ile karşılaştırınız. Aile yaşamı ile cem evindeki yaşam arasındaki fark nedir? WBN: „Dede“, „Ana“, „büyükbaba“, „nine“, „cem evi“, „fark“</p>
<p>Ruhani alan anlamını kavramak, amaç belirlemek</p>	<p>4 „Akraba“ olmak ne demektir? Bunu hayvan ve bitkiler alemi ile karşılaştırınız! WBN: „akrabalık“, „kız kardeş“, „erkek kardeş“, „torun“, „amca oğlu“, „amca kızı“, v.b.</p>	<p>8 „Kim ailede söz sahibi olmak isterse, sorumluluk da almak zorundadır“ sözünü aranızda tartışınız. Çocuklar ailede hangi sorumlulukları üstlenebilirler? Başkaları önünde saygı ne demektir? Arkadaşlık ne demektir? Güven ne demektir? WBN: „sorumluluk“, „söz sahibi olmak“, „güven“, „arkadaşlık“</p>	<p>12 Üzerinde tartışın: „Ailede bazı görevleri üstlenmemesi gereken aile bireyleri var mıdır? – Varsa, neden? WBN: „birini zorlamak“, „kendi isteği ile görev almak“</p>	<p>16 Alevilikte toplumun yöneticileri „dede“ ve „ana“ kavramlarının anlamı nedir? WBN: „Dede“, „Ana“, „ihtiyar heyeti“, kemale ermiş“</p>

WBN = Sözcükler – kavramlar – adlar

1. Sınıf için Ders Ünitesi

Yönlendirici bakış: „görmek ve merak etmek“

<p>TE 3 „Cem evi – önemli bir mekan“ Sosyal bilgilerle birlikte</p>	<p>insanın doğaya (yaratılış), teknik gelişmeye ve geçmişe olan ilişkisi Konu alanı 1</p>	<p>insanın diğer insanlara olan ilişkisi Konu alanı 2</p>	<p>insanın kendine olan ilişkisi Konu alanı 3</p>	<p>insanın Tanrıya ve inançlara olan ilişkisi Konu alanı 4</p>
<p>Dış görüntü/kalp algılamak tarif etmek</p>	<p>1 Gördüğünüz bir cem evinin dış görünüşünü ve iç görünüşünü anlatınız! Bir cem evi resimlerini inceleyiniz. Neler görüyorsunuz? WBN: „Cem“, „ev“, „Cem-evi“</p>	<p>5 her yaştan insan birlikte olmak ve ibadet etmek için cem evine gidiyor. Cem yapmak için hangi ön hazırlıklar yapıyor? (Fotoğraflara ve filmlere bakınız.) WBN: „buluşmak“, „Dede“, cem töreni“, „hizmet“, „hizmet etmek“</p>	<p>9 Cemde görev alanların kendi deneyimlerini, kendilerinden dinliyoruz. Görevim var mı? Görevimi yaparken nelere dikkat ederim? WBN: „paylaşmak“, „pay“, „almak“, „be-kendini kontrol etmek“, „özünü bilmek“</p>	<p>13 Ceme gidenlerin dış görünüşlerinde ve elbiselerinde bir özellik var mı? Nelere dikkat ediyorlar, katılanlara sorunuz. Cem evindeki duruş ve oturuşları tarif ediniz. Semaha başlamadan önce ışık (mum) yakılmasını anlatınız. WBN: „gülbenk“, „deyiş“, „söylemek“, „Semah“, „dönmek“, „Delil“</p>
<p>Duygusal alanı hissetmek, dile getirmek</p>	<p>2 Bir cem evi resimlerini incelerken neler hissediyorsunuz? Dile getiriniz. Cem evi şeklini anlatınız. Bu sizde nasıl bir ortam duygusu oluşturuyor? WBN: „resim“, „oluşturmak“, „ortam“, „duygu“, „ortam duygusu“</p>	<p>6 Cem evindeki genel havayı anlatınız. Ne gibi duygular oluşuyor? İnsanların ortak duyguları oluşuyor mu? Bu nasıl ortaya çıkıyor WBN: „bir araya gelmek“, „duymak“, „görmek“, „hissetmek“, „birlikte olmak“, „bir-lik“</p>	<p>10 Ceme katılanlara duygularını anlattırınız. Aynı zamanda kendi duygularınızı da belirtiniz. WBN: „kutlama“, „anmak“, „sakinlik“, „düzen“</p>	<p>14 Semahı izlerken dönenlerde ve bakanlarda ortaya çıkan duyguları anlatınız. Semah dönen varsa, onların duygularını öğreniniz. WBN: „Semah“, „dönmek“, „izlemek“, „daire“, „hareket“</p>
<p>Akl yolu ile kavrama soru sormak, incelemek</p>	<p>3 Fotoğraflara ya da video filmine bakarak bir cem evinin yapısını, içindeki bölümleri ve eşyaları inceleyiniz. Hangi formlar göze çarpıyor? WBN: „güzel sözler“, „mum“, „Saz“, „resimler“</p>	<p>7 Araştırın: Ceme katılan insanlar cem esnasında ne yapıyorlar? Orada ne konuşuluyor? Kim ne yapıyor? WBN: „Semah“, „Lokma“, „deyiş“, „söylemek“, „paylaşmak“</p>	<p>11 Şu cümle üzerine konuşunuz: „Her insanın bir „can“ı vardır. Canımı araştırıyorum. Bir „can“ olduğumu nasıl fark ederim? WBN: „can“, „ruh“, „insan“, „ben“</p>	<p>15 Bir cem evi ile kilise ve cami karşılaştırınız. Tanrı evi nedir? İbadet yeri nedir? Toplantı yeri nedir? WBN: „Cem“, „toplama“, „Cami“, „Kilise“ (Yunanca: „Kerygma“ = „açıklamak“)</p>
<p>Ruhani alan anlamını kavramak, amaç belirlemek</p>	<p>4 Bir cem evi resminde, bildiğiniz önemli eşyaları yerleştiriniz. Evlerin insanlar için anlamı nedir? İnsanların evleri var. Hayvanların da evi var mı? WBN: „ev“, „Cem-evi“, „salyangoz kabuğu“, „yuva yapmak“, „evde olmak“</p>	<p>8 „Birlikte“ sözünün cemdeki önemi üzerine görüşlerinizi söyleyiniz. „Lokma yemek“ sözünün anlamı nedir? WBN: „Lokma“, „yemek“, „içmek“, „birlikte“, „birlikte yemek ve içmek“</p>	<p>12 Üzerinde konuşun: Bir cem evi dışında da kendi kendime ibadet edebilir miyim? Cem evindeki toplu ibadet ile tek başına ibadet arasındaki farkları öğreniniz. WBN: „ibadet etmek“, „Hak`ı çağırmak“, „tevhid“</p>	<p>16 „Cem“, „can“, „lokma“ ve „semah“ arasındaki bağlantılar üzerine konuşunuz. WBN: „Aleviler“, „Alevilik“, „Alevi yolu“</p>

WBN = Sözcükler – kavramlar – adlar

1. Sınıf için Ders Ünitesi

Yönlendirici bakış: „görmek ve merak etmek“

<p>TE 4 „Yol izlemek“ Sosyal bilgilerle ortaklaşa proje</p>	<p>insanın doğaya (yaratılış), teknik gelişmeye ve geçmişe olan ilişkisi Konu alanı 1</p>	<p>insanın diğer insanlara olan ilişkisi Konu alanı 2</p>	<p>insanın kendine olan ilişkisi Konu alanı 3</p>	<p>insanın Tanrıya ve inançlara olan ilişkisi Konu alanı 4</p>
<p>Dış görüntü/kalıp algılamak tarif etmek</p>	<p>1 Evinizden okula gidiş yolunu tarif ediniz ve bunu diğer arkadaşlarınızın yolları ile karşılaştırınız. Farklar ve benzerlikler var mı? Tek başınıza yürüyerek, okul taşıtı ile ya da ailenizden biri ile mi okula geliyorsunuz? WBN: „yol“, „okul yolu“, su yolu“, „yol gösterici“, „araba yolu“, „tren yolu“, „dağ yolu“</p>	<p>5 İnsanları birleştiren yolları inceleyiniz. Örnekler veriniz: posta, telefon, İnternet gibi WBN: „haberleşme yolu“, „bağ“, „bağlantı“, „bant“, „birleştirmek“</p>	<p>9 Şimdiye kadarki yaşam çizginizi (yolu) düşününüz ve anlatınız. Hangi yollardan geçtiniz? (doğum yeri, yürüme ve konuşmayı öğrenmek, yuvaya gitmek, başak eve taşınmak, okula başlamak gibi. WBN: „yaşam“, „çizgi“, „yaşam çizgisi“, „hayat hikayesi“</p>	<p>13 Alevilikteki „musahiplik“ kavramını araştırınız. „Yol kardeşi“ olmak ne demektir? WBN: „musahip“, yol-daş“, „yol kardeşi“</p>
<p>Duygusal alanı hissetmek, dile getirmek</p>	<p>2 Bir yol ve yolculuktaki hislerinizi anlatınız.: „kolay yol, zor yol, tehlikeli(siz) yol.“ WBN: „korku“, „güven hissi“, „bağlantı“, „yollar arası bağlantı“, „bağ-lamak“</p>	<p>6 Annenize ve babanıza giden yolu (bağı) düşününüz. Bu yolda hangi duyguları taşıyorsunuz? WBN: „yol gösterici“, „yol göstermek“, „hoş yol“, „kaygan yol“</p>	<p>10 Korktuğunuz yollar var mı? Örneğin; doktora gidiş yolu. Sevdiğiniz yol var mı? Örneğin; ilk defa okula geliş, oyun bahçesi yolu. WBN: adım adım yaşam“, „korku“, „daracık“, „oyun yolu“</p>	<p>14 Hakka yürüye için „son yolculuğu“ denir. Bunun anlamı nedir? Böyle durumda hangi duygular oluşur? WBN: „son yolculuk“, „ölüm“, „Hakka yürüme“, „yas tutmak“</p>
<p>Akl yolu ile kavrama soru sormak, incelemek</p>	<p>3 „Yol“ kavramı ile olan diğer bağlantıları araştırınız. „yol“, „yol-luk“, yol-cu“, „yol-lamak“ kavramlarını inceleyiniz. WBN: „yol“, „iz“, „yol-mak“, „yola gitmek“, „yol etmek“, „yol-la-mak“, „yol almak“, „yol tarifi“, „yol haritası“, „iz-ci“</p>	<p>7 İnsanların ilişkilerinde izledikleri yol ve (metot)ları inceleyiniz: ziyaret, görüşme, görüş alış-veriş, tartışma, spor, oyun gibi Bunların ortak yönleri nedir? WBN: „çıkış noktası“, „amaç“, „ilerleme“, „hareket etmek“, gidişat“, „yol almak“, „sonuç almak“</p>	<p>11 Üzerinde düşününüz: Ben bir yol gösterici miyim, yoksa bana yol gösteren biri mi var? Ben hem yol gösteren hem de yolu gösterilen olabilir miyim? Başkasına yardım etmek için neler bilmeliyim? WBN: „yardım etmek“ ve „yardım almak“, „endişe etmek“, „endişelenmek“</p>	<p>15 Araştırınız: Geçmişte „musahiplik“ nasıl yapılmış? İnceleyiniz: Almanya`da musahiplik nasıl yürütülüyor? WBN: „musahip-lik“, „toplum“, „birlikte“, „destek“, „dayanmak“, „dayan-ış-ma“</p>
<p>Ruhani alan anlamını kavramak, amaç belirlemek</p>	<p>4 Yolların oluşmasını tartışınız. Yol ne işe yarar? Yol kavramının daha başka kullanıldığı konuları sayınız: „çözüm yolu“ (Yunanca: „met-hodos“), „çıkış yolu“, „sindirim yolu“, „Alevi yolu“ gibi. WBN: „çıkış yolları“, „yol sürmek“, „yolda olmak“, „metot“</p>	<p>8 Birlikte yola gitme konusunu konuşunuz. „Yol açmak, yol göstermek“ ne demektir? Hangi durumlardan bu kavramları kullanırsınız? WBN: „yol açan“, yol gösteren“, „rehber“, „yardım“, „yardım etmek“</p>	<p>12 Kendi kendime yol bulmak zorunda kaldığım oldu mu? Benim için „doğru yol“ ya da „yanlış yol“ var mı? Nedir? WBN: „doğru yol“, „yanlış yol“, „yol bulmak“, „yol aramak“, „yol araştırmak“</p>	<p>16 Üzerinde konuşunuz: Alevilikte musahiplik yardımlaşmadan öte ne anlam ifade ediyor? Zenginler musahiplikte ne bulabilirler? Sevgi, dostluk WBN: „canların yolu“, „sevgi“, „muhabbet“</p>

WBN = Sözcükler – kavramlar – adlar

1. Sınıf için Ders Ünitesi

Yönlendirici bakış: „görmek ve merak etmek“

<p>TE 5 „Ali Yolu – ortak yol“ İslam dersi ile birlikte olabilir.</p>	<p>insanın doğaya (yaratılış), teknik gelişmeye ve geçmişe olan ilişkisi Konu alanı 1</p>	<p>insanın diğer insanlara olan ilişkisi Konu alanı 2</p>	<p>insanın kendine olan ilişkisi Konu alanı 3</p>	<p>insanın Tanrıya ve inançlara olan ilişkisi Konu alanı 4</p>
<p>Dış görüntü/kalıp algılamak tarif etmek</p>	<p>1 Kendi gözlemlerinize göre yağmur, rüzgar ve su seslerini çıkarmaya çalışın. Video ve ses bantlarından dinleyin. Ateşi duyabiliyor musunuz? WBN: „su“, „yağmur“, „akmak“, „şırıldamak“, „kaynak“, „nehir ağı“, „rüzgar“, „ateş“, „alev“, „çıtırdamak“</p>	<p>5 Kendi ailenizi n geçmişi ile ilgili bilgiler öğreniniz. Anne-babanız, dede ve nineniz WBN: „nesil“, „atalarımız“, „yeni kuşak“, „gelecek“, „çocuklarımız“</p>	<p>9 İnsanların iyi ve kötü özellikleri ya da huyları üzerine düşünün ve bunların bir listesini yapınız. WBN: „özellik“, „tavır“, „huy“</p>	<p>13 Hz. Ali'nin yaşamını inceleyiniz. „Nur“, „Muhammed-Ali nuru“, nurdan iki inci (al-beyaz) ne anlama geliyor? WBN: „Ali“, „Mekke“, „Muhammed“, „Fatma“</p>
<p>Duygusal alanı hissetmek, dile getirmek</p>	<p>2 Su şırıltısı, deniz dalgası, rüzgar hisirtisi ve ateş çatırtısı karşısında oluşan his ve duyguları anlatınız. Bu duygularınızı araba motorunun gürültüsü, yangın düdüğünün sesi ve çekiç sesi duyduğunuz zamanki hislerinizle karşılaştırın. WBN: „hişirti“, „çatırtı“, „gürültü“, „şırıltı“</p>	<p>6 Ailemizin geçmişi anlatılırken sizde hangi duygular oluşmaktadır? En çok hangi aile olayı sizi etkiliyor? Kim geçmişi daha iyi hatırlıyor? WBN: „Yaşlılar“, „övmek“, „sevgi“, „hatıra“, „hatırlamak“</p>	<p>10 Aynaya bakarak gördüğünüz yüzünüzü bir kağıda çiziniz. Hangi çizgiler önemlidir. Neden? WBN: „ayna“, „görüntü“, „kendini tanımak“, „tanımak“, „farkına varmak“</p>	<p>14 Aleviler Hz. Muhammed'i Güneş'e, Hz. Ali'yi Ay'a benzetirler. Bu benzetmelerle hangi duygular dile gelmektedir? Hz. Ali'nin resimlerine bakarak hislerinizi anlatınız. WBN: „Hazret“, „Güneş“, „Ay“, „Muhammed“, „Ali“</p>
<p>Akıllı yolu ile kavrama soru sormak, incelemek</p>	<p>3 Suyun büyük devrini inceleyiniz. Suyun bu dolaşımında nasıl bir değişikliğe uğradığını belirtiniz. Suyun tüm canlılar için önemini konuşunuz. WBN: „suyun dolaşımı“, „daire“, „akış“, „gidiş“, „su yolu“, „suyun yolu“</p>	<p>7 Kimlere en çok güven duyduğunuzu araştırınız: Anne-babanıza, kardeşlerinize, arkadaşlarınıza, komşulara? Araştırınız: Önemli bilgiler nesilden nesile hangi yolla aktarılır? WBN: „güven duymak“, „arkadaş“, „akraba“, „söylenti“, „anlatı“, „rivayet- söylediğine göre“</p>	<p>11 „Ayna“ kavramının çevresindeki diğer sözcükleri araştırınız: „arka ayna“, ayna gibi temiz“, „aynası“, „aynısı“ gibi. Aynayı niçin kullanırız? Arkadaşlar olarak karşılıklı resminizi çiziniz. Arkadaşınızı çizerken nelere dikkat edersiniz? WBN: „ayna“, „aynı“, „tanımak“, „ters-yüz“, „kizi“, „çift“</p>	<p>15 Öğreniniz: Aleviler neden en önemli üç adı birlikte söylerler? „Allah/Hak, Muhammed, Ali“ WBN: „Allah“, „Hak“, „Muhammed“, „Ali“, „“</p>
<p>Ruhani alan anlamını kavramak, amaç belirlemek</p>	<p>4 Pir Sultan'ın şiirini dinleyiniz: „Sular da çağlar Muhammed Ali diye“ Muhammed Ali üzerinde bu şiir ne anlatıyor? WBN: „Pir“, „Pir Sultan“, „yaşam“, „yol“</p>	<p>8 Birine güven duymak ne anlama gelmektedir? WBN: „güvenmek“, „bağlı“, „bağimli“, „dürüst“, „dürüstlük“</p>	<p>12 Üzerinde konuşun: Başkaları sizin için ayna olabilirler mi? Anneniz, babanız, kardeşleriniz. M. Abdal: „Aynayı tuttum yüzüme. Ali göründü gözüme“ ne demektir? WBN: „aynada kendini görmek“, „aynısını görmek“, „kendisi“, „kopyası“, „görmek istediği“</p>	<p>16 Araştırınız: Hz. Ali'ye göre, Hak yolunda olmak için; adaleti yerine getirmek, en güçlü „adam“ olmaktan daha önemlidir. Bu, Aleviler için ne anlama geliyor? WBN: „adaletli olmak“, „haklı“, „güçlü“, „Hak yolu“, „insanlara hükmetmek“, „hükümet“</p>

WBN = Sözcükler – kavramlar – adlar

1. Sınıf için Ders Ünitesi

Yönlendirici bakış: „görmek ve merak etmek“

<p>TE 6 „Yetiş, Ya Hızır!“ Sosyal bilgilerle ortaklaşa yapılabilir.</p>	<p>insanın doğaya (yaratılış), teknik gelişmeye ve geçmişe olan ilişkisi Konu alanı 1</p>	<p>insanın diğer insanlara olan ilişkisi Konu alanı 2</p>	<p>insanın kendine olan ilişkisi Konu alanı 3</p>	<p>insanın Tanrıya ve inançlara olan ilişkisi Konu alanı 4</p>
<p>Dış görüntü/kalp algılamak tarif etmek</p>	<p>1 Dört mevsimi anlatın. Mevsimlerin ne gibi özellikleri var? WBN: „mevsim“, „yıl“, „ay“, „bahar“, „ilkbahar“, „yaz“, „sonbahar“, „kış“</p>	<p>5 Soruşturunuz: Aleviler neden Hızır'ı karşıyorlar ve anıyorlar? Bu anma nasıl yapılıyor? Hızır'ın en önemli özelliği nedir? WBN: „Hızır“, „Hidirellez“, „Hızır-yemeği“, „Hızır orucu“, „Hızır'ın boz atı“</p>	<p>9 Üzerinde düşününüz: Yaşamınızda ağır bir hastalık, ağır bir kaza nedeniyle yardıma muhtaç oldunuz mu? WBN: „hastalık“, „kaza“, „ihtiyaç“</p>	<p>13 Alevilerde „Hızır cemi“ ne demektir? Alevilikteki Hızır kimdir? WBN: „Hızır“, „Gem“, „karşılama“, „anmak“</p>
<p>Duygusallık alanı hissetmek, dile getirmek</p>	<p>2 Gözlemlerinize dayanarak değişik mevsimlerdeki duygularınızı anlatınız. WBN: „bahar duygusu“, „yaz tatili“, „renge renk sonbahar“, „kar sevinci“</p>	<p>6 Tartışınız: Bir kişinin yardıma muhtaç olduğunu nasıl hissederiz? Birine yardım edebiliğimizde, yardım etmek zorunda olduğumuzda veya bizden yardım istendiğinde neler hissederiz? WBN: „sıkıntılı“, „iyilik yapmak“, „çare“, „becerikli olmak“, „teşekkür etmek“</p>	<p>10 Yardıma ihtiyacınız olduğa andaki hislerinizi anlatınız. Yardım geldiğinde neler hissettiniz? WBN: „çaresiz“, „korku“, „ümit“</p>	<p>14 Araştırın: Aleviler Hızır'ı düşününce neler hissederler? Hızır hangi rengi hatırlar? Yeşil ya da mavi. Yeşil rengi hangi duyguları ortaya çıkarır? WBN: „Yetiş!“, „Ya Hızır!“, „kurtulmak“, „korkuyu yenmek“</p>
<p>Akl yolu ile kavrama soru sormak, incelemek</p>	<p>3 Araştırın: Mevsimlerin doğaya nasıl etki ediyorlar? Çiçekler için, tarım için, ağaçlar için v.b. Mevsimlerdeki tehlikeli durumları anlamaya çalışınız. WBN: „sıcaklık“, „kuraklık“, „soğuk“, „verimlilik“, „mevsim“, „ay“</p>	<p>7 Araştırınız: Kimler kimlere yardım ediyor? İstekli yardımseverler, yardımcı olan meslekler: Polis, Doktor, hemşire, öğretmen. İlk Yardım Tel.: 110 WBN: „meslek“, „istekli“, „yardımcı“, „Yardım çağırısı“, „Yardım istemek“, „SOS“</p>	<p>11 Yardım edebileceğiniz durumların listesini yapınız. Nasıl yardım edebileceğiniz kısaca belirleyiniz. Yardım edemeyeceğiniz durumlara örnek veriniz. Size yardım edilmesi gereken durumları söyleyiniz. WBN: „yardım etmek“, „durum“, „olay“, „yardım istemek“</p>	<p>15 Hızır ve İlyas üzerine anlatılanları toplayınız. Neden Aleviler zor durumlarda Hızır'ı çağırırlar? Diğer dinlerde Hızır'a anlatılar var mı? WBN: „zor an“, „tehlike“, „anlatı“, „Nikolaus“, „Sankt Martin“.</p>
<p>Ruhani alan anlamını kavramak, amaç belirlemek</p>	<p>4 Anlatınız: Neden Hızır Şubat ayında ve Hidirellez Mayıs ayında kutlanır. Hızır'ın doğaya olan etkisi üzerine konuşunuz. WBN: „Hızır“, „bahar“, „yardımcı“, „yardım“, „Hızır-İlyas“</p>	<p>8 Üzerinde konuşunuz: Neden insanlar birbirlerine yardımcı olurlar. Neden bazı insanlar yardım etmezler? Birine yardım ederken nelere dikkat etmeliyiz? WBN: „güven duymak“, „yardım istemek“, „yardıma hazır olmak“</p>	<p>12 Benim için Hızır'ın önemi nedir? Üzerinde düşününüz: Ben birisi için Hızır (gibi) bir rol oynayabilir miyim? WBN: „önem“, „benim için anlamı“, „Hızır gibi“</p>	<p>16 Anlatınız: Neden Aleviler dini hikayeler anlatırlar? Neden her dinde „kutsal“ kişiler vardır? Neden çoğu Aleviler Hızır günlerinde oruç tutarlar? WBN: „dini hikaye“, „inançlı“, „hikaye“, „anlatı“, „kutsal“, „kutlu“, „kutsamak“, „yardım etmek“, „oruç“</p>

WBN = Sözcükler – kavramlar – adlar

1. Sınıf için Ders Ünitesi

Yönlendirici bakış: „görmek ve merak etmek“

<p>TE 7 „Önemli günleri kutluyoruz“ Hz. Ali'nin doğumu - Nevruz İslam dersi ile ortaklaşa olabilir.</p>	<p>insanın doğaya (yaratılış), teknik gelişmeye ve geçmişe olan ilişkisi Konu alanı 1</p>	<p>insanın diğer insanlara olan ilişkisi Konu alanı 2</p>	<p>insanın kendine olan ilişkisi Konu alanı 3</p>	<p>insanın Tanrıya ve inançlara olan ilişkisi Konu alanı 4</p>
<p>Dış görüntü/kalp algılamak tarif etmek</p>	<p>1 Canlıların doğumları üzerine konuşalım. Bitkiler de doğuruyorlar mı? İlk baharda neler oluyor? Araştırınız: İlkbaharın başlangıcı 21. Mart tarihidir. WBN: „doğum“, „Dünya ya gelmek“, „ilkbahar“, „21. Mart“, „ilk- önce“</p>	<p>5 Bütün öğrencilerin isimlerini tahtaya yazınız. Ön ad ve soyadları birbirinden kolayca ayırt edebiliyor muyuz? Adlarımızı kimler vermişler? WBN: „ön ad“, „soyadı“, „aile adı“, „2. ad“, „ayırt etmek“,</p>	<p>9 Anlatınız: Kendi doğum gününüz sizin için ne derece önemlidir? Önceki doğum günlerinizi hatırlıyor musunuz? WBN: „hatırlamak“, „unutmamak“, „hafızada tutmak“, „doğum günü“, „doğum“, „gün“</p>	<p>13 Hz. Ali'nin doğum gününü tanıyalım. Nevruz'u bayram olarak tanıyalım. WBN: „kutsal“, „Ali“, „Ali'nin doğum günü“, „Nevruz“, „bayram“</p>
<p>Duygusal alanı hissetmek, dile getirmek</p>	<p>2 Üzerinde konuşunuz: Daha küçük çocuk iken neler hissettiniz? Büyüdüğümüzü hissediyor muyuz? İlkbahardaki hislerimiz nelerdir? WBN: „küçük“, „büyük“, „çocuklar“, „yetişkinler“, „bahar sevinci“</p>	<p>6 Üzerinde konuşunuz: çok sık kullanılan ve az kullanılan adlar var mı? Arkadaşlarımızın adlarını nasıl aklımızda tutuyoruz? Neden birbirimizle konuşurken ve selamlaşırken adlarımızı doğru söyleriz? WBN: „sık“, „seyrek“, „adını koymak“, „adını bilmek“</p>	<p>10 Konuşunuz: Neden herkes kendi adını en güzel ad olarak tanır? WBN: „güzel“, „çirkin“, „güzel değil“, „hoş“</p>	<p>14 Aleviler 21. Mart gününü neden sevinçli bir gün olarak kutlarlar? WBN: „Nevroz“, „sevinç“, „21. Mart“, „kutlu gün“</p>
<p>Akl yolu ile kavrama soru sormak, incelemek</p>	<p>3 Araştırın: Bir çocuk nasıl oluşuyor? İlkbaharda doğada neler oluyor? İnsan ve doğa için ilkbahar ne anlama geliyor? „Nev-ruz“ ne anlama geliyor? WBN: „yeni“, „yeni başlangıç“, „mevsim“, „kiş“, „ilkbahar“, „yaz“, „sonbahar“, „Nevruz“</p>	<p>7 İnsanların neden bir adları var? Sadece insanların mı adları var? Üzerinde konuşunuz: lakap, sevgi adı, kötü ad, kısa ad. WBN: „ad“, „ad vermek“, „lakap“, „insan adı“, „hayvan adı“</p>	<p>11 Adlarımızın dilimizdeki anlamlarını araştırıyoruz. Hangi durumlarda adlarımız önem kazanır? WBN: „anlamı“, „nüfus cüzdanı“, „pasaport“, „önemli“</p>	<p>15 Sorup öğreniniz: Neden Nevruz'un tarihi ve anlamı Aleviler için önemlidir? Diğer dinlerin „ilkbahar,larını araştırınız. Örneğin; Hıristiyanlıkta Paskalya, Çin'de bahar WBN: „Nevruz“, „bahar“, „paskalya“</p>
<p>Ruhani alan anlamını kavramak, amaç belirlemek</p>	<p>4 Araştırın: Anne-babalar neden çocuklarının olmasını istemişler? Çocukları olmayanlar üzülüyorlar mı? „Ailenizdeki ilk bahar“ üzerine konuşunuz. WBN: „doğum“, „aile-baharı“</p>	<p>8 Doğum günümüzün bizim için önemi nedir? Aleviler, neden bazı adları daha sık olarak çocuklarına verirler? (Ali, Fatma, Hasan, Hüseyin...) WBN: „Ali'nin ailesi“, „doğum günü“, „kutlamak“</p>	<p>12 Doğum günlerimizi kutluyoruz. „benim“ günüm! „benim“ ilkbaharım. WBN: „gün“, „doğum günü“, „Yaşam baharım“</p>	<p>16 Öğreniniz: Ali, Alevilerin inancına göre kutsal bir kişiliktir. Ali'nin değişik adları vardır. „Alevilerin baharı“ WBN: „kutsal“, „hazret“, „kutsamak“, „yılık“, „Haydar“, „Şah“, „Murteza“</p>

WBN = Sözcükler – kavramlar – adlar

2. Sınıf için Ders Ünitesi

Yönlendirici bakış: „öğrenmek ve yenilik yapmak“

<p>TE 8 „Ben ve başkaları-Komşuluk“ Diğer din dersler ile ortak proje</p>	<p>insanın doğaya (yaratılış), teknik gelişmeye ve geçmişe olan ilişkisi Konu alanı 1</p>	<p>insanın diğer insanlara olan ilişkisi Konu alanı 2</p>	<p>insanın kendine olan ilişkisi Konu alanı 3</p>	<p>insanın Tanrıya ve inançlara olan ilişkisi Konu alanı 4</p>
<p>Dış görüntü/kalp algılamak tarif etmek</p>	<p>1 Yakın çevrenizi inceleyin ve tanıyın. Yakın çevre, çevre ve uzak çevre arasındaki farkları ortaya çıkarmaya çalışın. WBN: „ortam“, „çevre“, „yakın“, „uzak“, „görünür“, „görünmez“</p>	<p>5 Çevremizdeki insanları göz önüne getirelim. Çevre /komşu ev, komşu çocuk, komşu sınıf, komşu şehir, komşu ülke ne anlama geliyor. Komşuluk adetleri üzerine konuşunuz. WBN: „komşuluk“, „yakın“, „yandaki“, „adet“, „alışkanlık“, „alışmak“</p>	<p>9 Dışımızdaki üç farklı ortam üzerine konuşunuz: durduğum yerden dokunabileceğim çevrem, görebildiğim kadar geniş olan çevrem, düşünebileceğim genişlikte bir uzak çevre WBN: „benim çevrem“, „oda“, „sınıf odası“, „içinde yaşadığım çevre“, „evren“</p>	<p>13 Benim çevrem ve komşularım nasıl oluşmaktadır? – „Doğduğumda bu çevre vardı.“ Kim bu çevreyi yarattı? WBN: „yaratıcı“, „Hak“</p>
<p>Duygusal alanı hissetmek, dile getirmek</p>	<p>2 „Çevre hoş ise, kendimi rahat hissediyorum“ sözünün anlamını açıklayınız. Resim ve videodan bir piknik ortamına bakınız ve anlatınız WBN: „hoş“, „hoşlanmak“, „kabul edilmek“, „kendini rahat hissetmek“, „piknik“</p>	<p>6 Bir kötü komşunuz varsa üzerinde konuşunuz. Neden o komşu kötü? Neden her aile/insan iyi bir komşu arzu eder? Hıristiyan komşularınızla ilişkileriniz üzerine tartışın. WBN: „hoş olmayan“, „hoş“, „iyi komşuluk“, „kötü komşuluk“</p>	<p>10 Bazen anneniz yalnız kalmak istiyor. Neden? Siz de bazen odanızda yalnız kalmak istiyor musunuz? – İçimizdeki ortam nedir?. – (duygular, rüyalar, hayaller) WBN: „içimizdeki ortam“, „yalnız“</p>	<p>14 „Sevinç ve üzüntü başkaları ile birlikte yaşanır.“ Sözüden ne anlıyorsunuz? „Birlikten güç doğar“ sözü üzerinde düşününüz. WBN: „anmak“, „bayram“, „Lokma“, „matem“, „kaza“, „birlikte“</p>
<p>Akl yolu ile kavrama soru sormak, incelemek</p>	<p>3 Çevrenizi inceleyerek, yararlı veya zararlı olup olmadığını tartışınız. Hayvanlar aleminde de komşuluk var mı? Hayvanların birlikte yaşamlarını inceleyiniz. WBN: „yararlı“, „yarar“, „zararlı“, zarar vermek“, „rahatsız“, „rahatsız etmek“</p>	<p>7 İyi ya da kötü komşuluk nedir? - Karşılıklı yardımlaşmak. Karşılıklı birbirini rahatsız etmek ve sınırlandırmek WBN: „yardım etmek“, „sınırlandırmek“, „rahatsız“</p>	<p>11 Neden bir çok insan tek yalnız? Yalnız olmanın faydaları ve zararları nelerdir? WBN: „yalnız“, „yalnız olmak“, „yalın“</p>	<p>15 Buyruk'ta : „Hakka hizmet, halka hizmet“ deniyor. Alevi toplumunda (cem evinde) birlikteyiz ve daha çok hizmet üretiyoruz. Cem evi bizim ortak yakın çevremizdir. WBN: „Buyruk“, „Hak“, „hizmet“, „Hizmet etmek“, „halk“, „ortak çevre“</p>
<p>Ruhani alan anlamını kavramak, amaç belirlemek</p>	<p>4 Üzerinde konuşunuz: Aranızda „çevresi olmayan“ var mı? Almanca'da „Benim kapı komşum bir ağaç!“ veya „yandaki kedi“, sözü ile ne demek isteniyor? WBN: „komşu aile“, „komşu okul“, „doğa“</p>	<p>8 „İyi bir komşuluk için en önemli şey, komşuya güvenebilmektir.“ sözünün anlamı nedir? Sınıfta, arkadaşlarla „rızalık“ almak sizce neden önemlidir? WBN: „güven“, „şüphe“, „birine güvenmek“, „güven vermek“, „güvenilir olmak“, „sadık“, „bağlı olmak“, „rızalık“, „rıza“, „rızalık almak“</p>	<p>12 „Komşum iyi ise ben de iyiyim; komşum sağlıklı ise ben de sağlıklıyım“ sözü ile ne demek isteniyor? WBN: „acı hissi“, „sevinç“, „birlikte sevinç“, „birlikte üzüntü“</p>	<p>16 Üzerinde konuşun: Hak/Allah insanlara ne kadar yakın ve ne kadar uzaktadır? „Size şah damarınızdan daha yakıным.“ Sözü'nün anlamı nedir? Aşure komşularla kutlanır. WBN: „ALLAH“, „Hak“, „şah damarı“, „anma“, „Aşure“</p>

WBN = Sözcükler – kavramlar – adlar

2. Sınıf için Ders Ünitesi

Yönlendirici bakış: „öğrenmek ve yenilik yapmak“

<p>TE 9 „Oyunda öğrenmek ve öğrenerek oynamak“ Sosyal bilgiler, müzik ya da resim dersi ile birlikte yapılabilir.</p>	<p>insanın doğaya (yaratılış), teknik gelişmeye ve geçmişe olan ilişkisi Konu alanı 1</p>	<p>insanın diğer insanlara olan ilişkisi Konu alanı 2</p>	<p>insanın kendine olan ilişkisi Konu alanı 3</p>	<p>insanın Tanrıya ve inançlara olan ilişkisi Konu alanı 4</p>
<p>Dış görüntü/kalıp</p> <p>algılamak tarif etmek</p>	<p>1 Oyuncak çeşitlerini sayınız: Oynamak için yapılmış oyuncaklar, müzik aletleri, oynanabilecek „normal eşyalar“, hayvan figürleri, bitkiler. - Her öğrenci en sevdiği oyuncuğunu sınıfa getiriyor ve arkadaşlarına tanıtıyor. -Anne babamızdan ve büyük anne-babamızdan kendi oyuncakları üzerine bilgi alalım. WBN: „oyun- cak“, „öğretici oyuncak“</p>	<p>5 Anlatınız: Hangi oyunlar başkaları ile birlikte oynanır? Öğretmen: „Öğretici oyunlar var“ diyor. – Öğretici oyunlar ne demektir? WBN: „oyunmak“, „öğretici“, „oyun“, oyun yeri“, „oyun sahası“</p>	<p>9 Hangi oyunları kendi başıma oynayabilirim? Oyunlardan örnekler veriniz. WBN: „oyuncak kutusu“, „bebek“, „tek başına“, „kendi“, „hep“, „hepsi“</p>	<p>13 Saz'ın nasıl ses verdiğini araştırınız. - Sazdaki parçaların adlarını öğreniniz. - Saz çalarken neler öğrenirsiniz? WBN: „Saz“, „tel“, „kulak“, „alet“, „oyunmak ve öğrenmek için bir alet“, „çalmak“</p>
<p>Duygusal alanı</p> <p>hissetmek, dile getirmek</p>	<p>2 Çoğu kişi „Oyun zevk verir „ diyor. Neden? Bunu kendi oyunlarınızdan örneklerle açıklayınız. „Öğrenmek de zevk verebilir.“ Sözüne katılıyor musunuz? Öğrenmek hangi durumlarda zevk vermez? WBN: „zevk“, „zevkli“, „hoş“, „hoşlanmak“, „öğrenmek“</p>	<p>6 Neden ders araları bizim hoşumuza gider? Diğerleri ile birlikte oynamak neden güzeldir? „benim oyuncuğım, senin oyuncuğın, bizim oyuncuğumuz“ (WBN: „tenefüs“, „birlikte oyun“, „takım oyunu“</p>	<p>10 Neden bazı çocuklar yalnız oynamayı severler? - Bazı çocuklar: „Yalnız oynarsam hiç kaybetmem“ diye düşünürler. – Bu çocukların nasıl bir duyguları var sizce? WBN: „kaybetmek“, „yenmek“, „yenilmek“, „yenilen“, „talihli“, „kazanan“, „kazanmak“</p>	<p>14 Saz çalanlar ne zaman ve neden sazı öperler? „Saz aletlerin `can`ıdır.“ sözü Aleviler için ne ifade eder? WBN: „can“, „öpmek“, „saygı“, „saygı göstermek“,</p>
<p>Akıllı yolu ile kavrama</p> <p>soru sormak, incelemek</p>	<p>3 Araştırınız: İnsanlar (ve hatta hayvanlar) oynarken nasıl öğrenirler? – Yalnız oynarken, oyuncakla oynarken, müzik aleti ile, hayvanlarla, bitkilerle oynarken. „Oynamak“ kavramının diğer anlamlarını araştırınız. WBN: „oyunmak“, „oynayarak öğrenmek“, „oyalanmak“, „rol“, „rol oynamak“, „dans“, „oyun yapmak“, „aldatmak“</p>	<p>7 Oyun bozan ne demektir? - Oyun bozanlarla ne yapmalı? Öğrenmeyi engelleyenler de vardır? – Dersi kaynatanlarla ne yapmalı? WBN: „oyun kuralları“, „oyun bozan“, „bozmak“, „ders kaynatan“, „başarı“, „başarılı öğrenme“</p>	<p>11 „Çoğu şeyi oyun gibi kendiliğinden öğreniyorum.“ sözünden ne anlıyorsunuz? – Böylesi öğrenmeye kendinizden örnekler veriniz. WBN: „kendi“, „kendiliğinden öğrenmek“, „kendine“, „oyun gibi“, „öğrenmek“, „alıştırma yapmak“, „tekrar“, „tekrarlamak“</p>	<p>15 Piyano çalmak ile saz çalmak arasındaki farkı araştırınız. Hangi müzik aletleri hangi durumlarda çalınır? WBN: „ibadet etmek“, „anmak“, „konser“, „dans“,</p>
<p>Ruhani alan</p> <p>anlamını kavramak, amaç belirlemek</p>	<p>4 Üzerinde konuşunuz: „Doğada oynarken, doğayı tanırız ve böylece doğa için sorumluluk alırız.“ - „Ateş ile oynanmaz.“ Sözü ne anlama geliyor? WBN: „doğa“, „korumak“, „sorumluluk“</p>	<p>8 Rol oynarken neler öğreniriz? Kurallara uygun oyun ne demektir?– Centilimce oyun mu? Oyunda aldatmak ne demektir? WBN: „kurala uygun“, „aldatmak“, „rol“, „rol oynamak“, „tiyatro rolü“</p>	<p>12 „Oyun otomatında oynarken (kendimi) her şeyi unutupuyorum.“ sözünü açıklar mısınız WBN: „unutmak“, „kendini kaybetmek“, „oyunu kaybetmek“, „oyun otomatı“, „kumar“, „alışmak“, „alışkanlık“</p>	<p>16 Aleviler ibadet ederken saz çalıyorlar ve dinlerler. „Saz sesi ile Hak'ın varlığını hissediyorum“ sözünü anlamaya çalışınız. WBN: „müzikle Tanrıya seslenmek“, „deyiş“, „Tanrı hissi“</p>

WBN = Sözcükler – kavramlar – adlar

2. Sınıf için Ders Ünitesi

Yönlendirici bakış: „öğrenmek ve yenilik yapmak“

TE 10 „Semah – bir dans mı?“ Diğer din dersleri ile ve sporla birlikte olabilir.	insanın doğaya (yaratılış), teknik gelişmeye ve geçmişe olan ilişkisi Konu alanı 1	insanın diğer insanlara olan ilişkisi Konu alanı 2	insanın kendine olan ilişkisi Konu alanı 3	insanın Tanrıya ve inançlara olan ilişkisi Konu alanı 4
Dış görüntü/kalıp algılamak tarif etmek	1 Semah resimlerine bakarak el ve ayak hareketleri anlatınız. WBN: „semah“, „hareket“, „hareket etmek“, „dönmek“, „dönüş“	5 Semahın dönüldüğü durumları belirtiniz. „Cemal cemale“ semah dönmek ne demektir? WBN: „cem“, „birlikte“, „yüz“, „yüz yüze“, „topluluk“	9 Herkes semahta kendisi ile de yalnızdır? Dikkat ediniz: Semah dönenler birbirlerine dokunuyorlar mı? WBN: „yalnız“, „kişisel“, „katılmak“, „dokunmak“, „değmek“, „temas“, „dokunma“	13 Semahta „daire“ yuvarlak ne anlama gelir? Semah nerede ve ne zaman dönlür? Kim semah döner ve semah nasıl başlar? WBN: „cem evi“, „saz“, „dede“, „dar“, „selamlama“
Duygusal alan hissetmek, dile getirmek	2 Öğrenciler bir filmdeki ya da kasetteki semah müziğini dinlerler. - Öğrenciler gözleri kapalı semah müziği ile kendi etrafında dönüyorlar. Bu durumda neler hissettiklerini anlatıyorlar. Neden insanlar semahı daire içinde dönerler? WBN: „dönmek“, „daire“, „baş dönmesi“, „uçmak“, „kanatlanmak“	6 Bir semah filmi seyrediyoruz ve kendimiz semah dönmeye çalışıyoruz. Neler hissettiğimizi sınıfta anlatıyoruz. WBN: „ayağı yerden kesilmek“, „kendini bırakmak“, „kuş gibi“	10 Hisleri vücut hareketleri ile anlatmak nedir? Korku ya da sevinç? Semah hareketleri (figür) bende nasıl bir etki yapıyor? WBN: „korku“, „sevinç“, „gönül“, „gönül rahatlığı“	14 Semah dönerken kendinden geçmek ve rahatlamak ne demektir? Semah dönmüş olan kişi kendini „arı“nmış hissediyor. Neden? WBN: „rahatlamak“, „kendinden geçmek“, „Tanrı aşkı“
Akıllı yolu ile kavrama soru sormak, incelemek	3 Resimlerde ve filmdeki dairesel forma bakarak, bunun anlamını açıklayınız. Semahtaki el, ayak ve gövde hareketlerini inceleyiniz. WBN: „gök ve yerle bir olmak“, „teşekkür etmek“, „“	7 Ayrıntılarını inceleyiniz: Semah dönenler nasıl hareket ediyorlar? Kişi olarak, semah eşi olarak ve semah grubu olarak? WBN: „hisleri göstermek“, „o anı yaşamak“, „vücudu ile konuşmak“	11 Kendi vücut hareketlerime bakarak, dansın ve semahın vücut ve duygular için önemini anlamaya çalışıyorum. Vücut hareketleri -konuşma olmadan- neleri ifade eder? WBN: „vücut dili“, „mimik“, „rahatlama“	15 Semahın genel kurallarını öğreniniz. Semah nasıl başlar ve nasıl biter? Saygı ile selam verme Semah gülbengi WBN: „saygı“, „dede“, „zakir“, „deyiş“, „uç adım“, „üç etek“
Ruhani alan anlamını kavramak, amaç belirlemek	4 Düşünün ve konuşun: Neden insanlar müzikle birlikte dans ederler? Hayvanlar (kuşlar, arılar) dans eder mi? WBN: „daire çizmek“, „dans“, „turna“, „kelebek“	8 Üzerinde konuşunuz: Neden Aleviler için semah bu kadar güzel bir şeydir? Neden kadınlar ve erkekler aynı hareketleri yaparlar? WBN: „aynı“, „farklı“, „benzer“, „birlikte“	12 Üzerinde düşününüz ve konuşunuz: Semah ile ibadet edilir mi? WBN: „kişisel ibadet“, „toplulu ibadet“	16 Üzerinde konuşunuz: Neden semah cemin bir parçasıdır? Semah Tanrıya saygı göstermek ve Onun sevgisine ulaşmak içindir. WBN: „saygı“, „aşk ilanı“, „Tanrı aşkı“

WBN = Sözcükler – kavramlar – adlar

2. Sınıf için Ders Üniteleri

Yönlendirici bakış: „öğrenmek ve yenilik yapmak“

TE 11 „Ben ve bedenim“ Sosyal bilgiler ve spor dersleri ile birlikte olabilir	insanın doğaya (yaratılış), teknik gelişmeye ve geçmişe olan ilişkisi Konu alanı 1	insanın diğer insanlara olan ilişkisi Konu alanı 2	insanın kendine olan ilişkisi Konu alanı 3	insanın Tanrıya ve inançlara olan ilişkisi Konu alanı 4
Dış görüntü/kalp algılamak tarif etmek	İnsan bedeninin dış görünüşünü tarif ediniz. şişman, zayıf, ince v.b. İnsanlar, hayvanlar ve hatta eşyaların bedeni vardır: sizin „tını gövdesi“ gibi. WBN: „beden“, „vücut“ „gövde“, „organ“, „vücut parçası“	5 Üzerinde düşünün ve konuşun: Yeni doğan bir bebek nasıl bir yardıma muhtaçtır? Ne kadar süre yardıma muhtaçtır? Kim(ler) ona yardımcı olmaktadır? Ne zaman yardım biter? WBN: „yardım“, „yardım etmek“, „yetişkin olmak“, „büyümek“	9 Kişisel giyecek (elbise) ve üniformalar arasındaki farkları belirtiniz. Kendi beden dışınız ve iç dünyanız üzerine düşünün ve görüşlerinizi anlatın. WBN: „kişisel“, „kişisel elbise“, „üniforma“, „iç“, „dış görünüş“	13 Dört kapı kırk makamdan, bedenle ilgili olanları öğrenelim: „sağlıklı yemek, temiz giyim“ (1. kapı, 9. makam); „saygı sınırlarını korumak“ (3. kapı, 5. makam); WBN: „Dört Kapı“, „Kırk Makam“, „utanmak“, „saygı sınırları“
Duygusalılık alanı hissetmek, dile getirmek	2 Anlatınız: „Bazen beden ne isterse onu yapar... Örneğin; açlık, ihtiyaç, ateş, tüyleri kalkmak, terlemek, yüzü kızarmak“ v.b. WBN: „his“, „hisleri göstermek“, „belli etmek“, „belirti vermek“, „tüyleri diken diken olmak“, „ateşlenmek“	6 Bazı insanlar, çok kötü kokan insanlardan uzak durdıklarını söylüyorlar. Bu insanlar ne demek istiyorlar? Hangi durumlarda kötü kokarız? WBN: „koklamak“, „koku“, „güzel koku“, „kötü kokmak“, „pis koku“, „iğrenmek“, „ter“, „sidik“	10 Neden tuvaletler okulda kız ve erkekler için ayrıdır? Neden bir çok kişi parfüm kullanır? WBN: „tuvalet“, „WC“, „mahrem“, „utanma duygusu“, „parfüm“, „güzel koku“	14 Semahtaki beden duruşlarına dikkat ederek; ne gibi duyguları ortaya çıkardığını kendi aranızda konuşunuz. WBN: „Semah“, „beden duruşu“, „beden“, „duruş“, „durmak“
Akl yolu ile kavrama soru sormak, incelemek	3 Canlı bir beden nasıl çalıştığını inceleyiniz: Hangi organlarımız var? Hangi organlar olmadan yaşayabiliriz? Hangi organlar yaşamamız için mutlaka gereklidir? Bir beden hangi durumda ölür? Neden? WBN: „yaşam“, „yaşamak“, „organ“ (Yunanca: ergon: iş, eser), „çalışmak“, „görev yapmak“ (Latince: „birlikte çalışmak“)	7 İnsanlar hangi beden hareketleri ile ve ne söyleyebilirler? Örnekler veriniz. WBN: „beden dili“, „beden“, „dil“, „konuşmak“, „dillenmek“	11 Neden insanlar beden temizliğine dikkat ederler? İnsanlar neden elbise giyerler? WBN: „koruma“, „soğuktan korunma“, „narin beden“, „utanma“, „temizlik“, „beden temizliği“, „diş temizliği“	15 Cemlerde insanların beden duruşlarını inceleyin. Cemlerde ortak bedensel duruşlar var mı? Varsa, bu duruşlar ne anlama geliyor? Ne iki hizmetlilerden örnekler veriniz. WBN: „On iki hizmet“, „hizmet“, „hizmet etmek“, „cem töreni“, „Cem“, „bir araya gelmek“, „birlikte“, „bir olmak“
Ruhani alan anlamını kavramak, amaç belirlemek	Üzerinde düşünün ve konuşun: „Hasta“ ve „sağlam“ kavramları ne anlama geliyor? Hangi durumlarda insanlar hasta olmaktan bahsediyorlar? WBN: „sağlıklı“, „sağlam“, „sapasağlam“, „hasta“, „moral hastası“, „ölmümlü hasta“	8 Neden Anayasa insanları yaralamayı ya da öldürmeyi kesinlikle yasaklar? Bu konuda özel durumlar var mı? Doktorlar neden insanları ameliyat ederler? Sağlık için isteğe bağlı (rıza)lıkla ameliyat. WBN: „yaralamak“, „yara“, „anayasa“, „istek“, „rıza“	12 Üzerinde konuşunuz: „Küçüklüğümde çok farklı bir görünümüm vardı. Yine de ben o zamanki aynı insanım.“ – Doğru mu? Doğru ise neden aynı insan? WBN: „can“, „ben“, „bedenim“, „sen“, „bedenin“	16 Sizce Alevilerin sözü „Hak`kın evi gönüldür.“ ne anlama gelmektedir? Neden bir çok Alevi çocuklarına ön adı ile değil de „canım“ diye seslenirler? WBN: „beden“, „ev“, „can“, „insan“, „kutsal“

WBN = Sözcükler – kavramlar – adlar

2. Sınıf için Ders Ünitesi

Yönlendirici bakış: „öğrenmek ve yenilik yapmak“

TE 12 „Yaşam ve evren nasıl yaratıldı?“ Diğer din dersleri ile ortaklaşa yapılabilir.	insanın doğaya (yaratılış), teknik gelişmeye ve geçmişe olan ilişkisi Konu alanı 1	insanın diğer insanlara olan ilişkisi Konu alanı 2	insanın kendine olan ilişkisi Konu alanı 3	insanın Tanrıya ve inançlara olan ilişkisi Konu alanı 4
Dış görüntü/kalıp algılamak tarif etmek	1 Dünya ve evrene ait olanları anlatınız: Evren, dünya ve atmosfer, bitkiler ve hayvanlar, insanlar WBN: „dünya“, „güneş“, „yer küresi“, „Ay“, „yıldızlar“, „gökyüzü“, „canlılar“	5 İnsanların insanlardan doğduğunu anlatınız. İnsanların birlikte büyük yapıtlar yaptıklarını örneklerle açıklayınız. WBN: „anne“, „hamile“, „doğum“, „bebek“, „yapıt“	9 Hatırla ve kendi kendine sor: En eski hangi çocukluk anımı hatırlıyorum?– Siz doğmadan önceki aile resimlerine bakın. Dünya sizden önce de vardı. Siz doğduktan sonra ailenizde neler değişti? WBN: „dünyaya gelmek“, „anı“, „çocukluk anısı“	13 Alevi şiirlerinde ve deyişlerinde Hak'ın evreni ve insanı yaratışı üzerine örnekler bulunuz. WBN: „Ali“, „Cebraile“, „canlar“, „nur“, „dünya ve evren“
Duygusal alanı hissetmek, dile getirmek	2 Anlamaya çalışın: Doğa mucizesini tanıyor musunuz? Neden mucize diyoruz? - Doğa yeşilleniyor, çiçek açıyor, meyve oluşuyor v.b. WBN: „mucize“, „şahane“, „doğa“, „İlkbahar“ (İng. „spring“), „erken“, „taze“, „yeni“, „Nevruz“	6 Bir çocuk doğumunda insanların duygularını anlatın. Sevinçten uçmak sözünü açıklayın. WBN: „ağrı“, „sevinmek“, „sağlıklı/ hasta bebek“, „aile mutluluğu“, „uçmak“	10 Bir işi başardığınızdaki hislerinizi anlatınız. Yapmak istediğiniz bir şey gerçekleşmezse kendinizi nasıl hissediyorsunuz? WBN: „başarı“, „yenilgi“, „başarısız“, „hoş duygu“	14 Yunus Emre'nin Tanrı aşkı ile ilgili hikayesini öğreniniz. „Tanrı'nın varlığını“ görmek ya da hissetmek ne demektir WBN: „Yunus“, „Yunus Emre“, „işaret“, „Tanrı görüntüsü“
Akıllı yolu ile kavrama soru sormak, incelemek	3 İnsan ve hayvanlar arasındaki benzerlikleri ve farkları konuşun. İnsanlar neden hayvanlara hükmederler ve doğayı kullanırlar? WBN: „hükmetmek“, „beyin“, „akıl“, „kullanmak“	7 İnsanlar arasındaki farkları anlatın: - Form farkları (örnek; diller, cilt renkleri) ve nedenleri (örnek; iklimler, deniz-kara ülkeleri). Benzerlikleri araştırın. WBN: „eşitlik“, „fark“, „akrabalık“, „benzerlik“	11 Tartışın: İnsan çalışmak, yapmak ve yaratmak için yaratılmış bir canlıdır. İnsanların yaptıkları büyük eserlere örnek veriniz. WBN: „yaratmak“, „çalışmak“, „yapmak“, „bitirmek“, „ortaya çıkarmak“, „sanatçı“, „mühendis“, „mimar“	15 Alevilikte yaratılış inancını öğreniniz. Tartışın: Yaratılışa yönelik insanların hangi sorumlulukları vardır? WBN: „yaratılış“, „yaratmak“, „görev“, „yaratılmış“, „sorumluluk“, „görev vermek“, „görev almak“
Ruhani alan anlamını kavramak, amaç belirlemek	4 Üzerinde konuşun: Neden doğayı korumalıyız? Korumak ne demek? Doğayı korumaya ve dengesini bozmaya yönelik örnekler veriniz. WBN: „doğa sevgisi“, „doğa bizim evimiz“, „korumak“, „denge“, „bozmak“	8 Üzerinde düşünün ve konuşun: İnsanlar çocuk üretir ve doğururlar. Tanrı, döllenmede (çocuk yapmada) insanlara yardımcı oluyor mu? Sizce nasıl? WBN: „yaratmak“, „döllenmek“, „doğurmak“, „çocuk yapmak“	12 Üzerinde konuşun: „Bir aletle bir şey yaratırsam, bunun adı „yaratılmış“, ya da „yapılmış“ olur. Ben de, Dünya'da Tanrı için bir „alet“, görevi mi üstleniyorum? WBN: „alet“, „etkilemek“, „yapıt“, „ortaya çıkarmak“, „yaratmak“, „yapılmış“, „yapı“	16 Üzerinde tartışın: Tanrı'nın dünyayı yarattığını nereden biliyoruz? WBN: „bilgi“, „bilmek“, „inanmak“, „düşünmek“, „hissetmek“

WBN = Sözcükler – kavramlar – adlar

2. Sınıf için Ders Ünitesi

Yönlendirici bakış: „öğrenmek ve yenilik yapmak“

<p>TE 13 „Hacı Bektaş Veli ve doğa sevgisi“ Sosyal bilgilerle birlikte olabilir.</p>	<p>insanın doğaya (yaratılış), teknik gelişmeye ve geçmişe olan ilişkisi Konu alanı 1</p>	<p>insanın diğer insanlara olan ilişkisi Konu alanı 2</p>	<p>insanın kendine olan ilişkisi Konu alanı 3</p>	<p>insanın Tanrıya ve inançlara olan ilişkisi Konu alanı 4</p>
<p>Dış görünümlü/kalp algılamak tarif etmek</p>	<p>1 Araştırın: Geçmişte Hacıbektaş zamanında ve şimdi Anadolu’da insanlar nasıl yaşamışlar ve yaşıyorlar? Hacıbektaş şehrinin haritada yerini bulunuz. WBN: „Hacıbektaş“, „tarım“, „tarla“, „tarım işi“, „hayvancılık“, „hayvan üretme“, „şarapçılık“, „şarap“, „üzüm yetiştirme“, „Anadolu“</p>	<p>5 İnsanların birbirleri ile olan ilişkilerinde iyi ve kötü tavırlarına örnekler bulun. WBN: „tavır“, „durmak“, „duruş“, „dostça“, „arkadaş“, „düşmanca“, „düşman“, „hassas“, „umursamaz“</p>	<p>9 Kendi kendine konuşmada kendinizden örnekler verin: „Ben..... düşünüyorum.“, „Ben doğanın....olmasını istiyorum.“, „Benolmak zorundayım.“ V.b. WBN: „ben“, „benim“, „zorunda olmak“</p>	<p>13 Hacı Bektaş Veli’nin yaşamını öğrenin. Hacı Bektaş, doğa ve su bağlantılarını araştırın. WBN: „Hacı Bektaş Veli“, „Hacı“, „Veli“, „su“, „kaynak“, „dergah“, „Anadolu“ (Eski Yunanca: anatello-güneşin yukarı doğru doğması)</p>
<p>Duygusal alanı hissetmek, dile getirmek</p>	<p>2 Hacıbektaş üzerine bir geziden resim ve film serisi yapınız. Oradaki doğa hangi hisleri ortaya çıkarıyor? Değişik mevsimlerin oradaki insanlara etkisini araştırın. WBN: „doğa“, „bitki örtüsü“, „bozkır“, „hissetmek“, „zevk“, „zevkini çıkarmak“</p>	<p>6 İnsanların hayvanlarla olan ilişkilerindeki tavırları inceleyiniz. WBN: „dostça“, „sevgi“, „düşmanca“, „düşman“, „korku“, „güven“, „mesafe“, „mesafe bırakmak“, „uzak durmak“</p>	<p>10 Kendi „ben“liğiniz ve kendinizle ilgili duygularınız üzerinde konuşunuz. Hangi hayvanın yerinde olmak isterdim? Hangi hayvanın yerinde olmak istemezdim? Hangi özellikler bana uyuyor? WBN: „yerinde olmak“, „yerine geçmek“, „birinin yerine düşünmek“,</p>	<p>14 Hacı Bektaş Veli üzerine bir hikaye dinleyin ve buna yönelik hislerinizi anlatın. WBN: „güven“, „güvenmek“, „yakınlık“, „sevgi“</p>
<p>Akl yolu ile kavrama soru sormak, incelemek</p>	<p>3 Araştırın: Pir Hacı Bektaş Suluca Karahöyük’e nasıl gelmiş? Doğa ile insanların bağıni belirten kavramları toplayınız. WBN: „Pir“, „Sulaca Karahöyük“, „doğayı koruma“, „doğa sevgisi“, „bağlanmak“, „bağlı olmak“, „doğayı bozmak“, „bozmak“, „korumak“, „doğal“, „yapay“, „doğal olmayan“</p>	<p>7 Hacı Bektaş`ın insanlara olan tavırlarını öğrenin. O bir „insanlık“ okulu kurmuştu. Araştırın: Neden insanların diğer insanlardan bir şeyler öğrendikleri okullar kuruluyor? WBN: „okul“ (Yunanca „schole“ = „düşünmek için sakin bir yer“), „düşünmek“, „sakin olmak“, „öğrenmek“, „insanlık“</p>	<p>11 Araştırın: „Kendi benliğimi“ nasıl tanıyım? Nasıl fark ederim? Hacı Bektaş`ın doğa sevgisi yolu ile kendini tanıdığını (kendi kimliğini fark ettiğini) öğreniniz. Araştırınız: Diğer insanlar benim için ne önem taşıyorlar? WBN: „doğadan öğrenmek“, „Ben biliyorum“, „Ben istiyorum!“, „Ben bir şey yapmak istiyorum!“, „örnek kişi“, „takip etmek“, „birinin izinden gitmek“, „önem taşımak“</p>	<p>15 Hacı Bektaş Veli’nin, Muhammed ve Ali’ye olan bağıni araştırın. Bu üç kişiliği birleştiren nedir? Onları akraba yapan nedir? WBN: „Hak yolunun rehberi“, „Hak yolunda örnek kişi“, „şefaate eden“, „aracı“, „ara“, „yardımcı“, „yardım etmek“</p>
<p>Ruhani alan anlamını kavramak, amaç belirlemek</p>	<p>4 Hacıbektaş şehri „ziyaret yeri“ olarak araştırın. Neden insanlar belirli yerleri ziyaret ederler? WBN: „ziyaret“, „ziyaretçi“, „ziyaret yeri“, „yolculuk“</p>	<p>8 Hacı Bektaş`ın, ceylan ve aslan ile birlikte olduğu resmini inceleyiniz: Kendi kendinize sorun ve cevaplayın: Bu resim insanlara ne vermek istiyor? WBN: „aslan“, „ceylan“, „düşman“, „düşmanlık“, „sevgi“, „düşman sevgisi“, „insan sevgisi“, „eşitlik“</p>	<p>Hacı Bektaş`ın, ceylan ve aslan ile birlikte olduğu resmini inceleyiniz: Bu resmi güzel (cazibeli) yapan nedir? WBN: „dinginlik“, „dostluk“, „arkadaş“, „doğal“, „doğal dostluk“, „doğal kardeşlik“, „ilgi çekmek“, „ilgi“, „cazibe“</p>	<p>16 Alevilerin ziyaret yerlerini öğreniniz. Diğer inançlardaki ziyaret yerleri ile karşılaştırınız. WBN: „Kudüs“, „Kabe“, „Kerbela“, „Kevelaer“, „Lourdes“, „Hak kı arama yerleri“</p>

WBN = Sözcükler – kavramlar – adlar

2. Sınıf için Ders Ünitesi

Yönlendirici bakış: „öğrenmek ve yenilik yapmak“

<p>TE 14 „İnsanlar neden ve nasıl kutlarlar ve anarlar?“ Diğer din dersleri ile birlikte yapılabilir.</p>	<p>insanın doğaya (yaratılış), teknik gelişmeye ve geçmişe olan ilişkisi Konu alanı 1</p>	<p>insanın diğer insanlara olan ilişkisi Konu alanı 2</p>	<p>insanın kendine olan ilişkisi Konu alanı 3</p>	<p>insanın Tanrıya ve inançlara olan ilişkisi Konu alanı 4</p>
<p>Dış görüntü/kalp algılamak tarif etmek</p>	<p>1 İnsanların yaşamında çok güzel şeyler ve bazen de çok acı (kötü) şeyler olabilir. Güzel ve kötü olaylara örnekler veriniz: mutluluk, acı, kaza, başarı, v.b. WBN: „güzellik“, „güzel“, „kötülük“, „kötü“, „başından olay geçmek“ („geçip gitmek“, „olmak“, „ortaya çıkmak“)</p>	<p>5 Kendi yaşamınızdan örneklerle insanların kutlamalarda yaptıklarını anlatın: iyi bir ön hazırlık, iyi yemek, güzel müzik, güzel giyim, güzel/uygun bir yer veya salon WBN: „ön hazırlık“, „uygun“, „uymak“, „uydurmak“</p>	<p>9 Kendinizden anlatın: Ben neden bir kutlama yapıyorum? Ve böyle bir kutlama yapmak için hangi ön hazırlıkları yapıyorum? WBN: „neden“, „sebebi“, „yaş günü kutlaması“, „bereket“ (İbranice brk: diz), „davet“, „davetiye“, „çağrı“, „çağırma“</p>	<p>13 Her inançta anma ve bayram günleri var: aşure günü, kurban bayramı, paskalya, pesség v.b. Bu bayramları ve anma günlerini belirleyin. Bunların en belirgin özelliğini belirtin. WBN: „bayram“ (Farsça partam= neşe), „eğlence“, „eğlenmek“, „oyalanmak“, „belirgin“, „özellik“, „öz= iç, kök“</p>
<p>Duygusal alanı hissetmek, dile getirmek</p>	<p>2 Üzerine konuşun: İnsanlar güzel ve kötü olaylarda hangi duyguları yaşarlar? WBN: „his“, „hissetmek“, „hissetmek“, „yaşamak“, „an“</p>	<p>6 Anlatınız: İnsanlar sevinç ve üzüntülerini anma günlerinde nasıl açığa vururlar? Şarkı, ağıt söylemek, dans etmek, dua etmek, ...v.b. WBN: „sevinç“, „sevinmek“, „üzüntü“, „yas“, „yas tutmak“, „açık“, „açık-lamak“, „açığa vurma“</p>	<p>10 Üzerinde konuşun: Neden bazı olayları sevinçle anıyorum, bazılarında hoşlanmıyorum? Örnekler veriniz. WBN: „olay“, „olmak“, „yaşamak“ (bir şeyi yaşamış olmak), „sevinçle anmak“, „zorunlu anmak“</p>	<p>14 Dini törenlerin hangi duyguları geliştirdiğini anlatın. Kurbanlık hayvan? Paskalyada mum? Aşure dağıtımı? WBN: „sevinç“, „matem“, „üzüntü“, „hatırlama“, „anma“</p>
<p>Akl yolu ile kavrama soru sormak, incelemek</p>	<p>3 Araştırın: İnsanlar; kötü bir şey olursa; ya da kötü bir şey olacağını düşünürlerse ne yaparlar? İyi şeyler olmasını isterlerse ne yaparlar? WBN: „dikkat“ (Arapça: diqqā- ince olmak) „öngörü“, „ön“, „görmek“, „görüş“, „görmek“, „hazırlamak“, „huzur yaratmak“</p>	<p>7 Araştırın: İnsanlar geçmişteki güzel ve kötü olayları nasıl hatırlamaya çalışırlar? Anıtlar, heykeller, anma günleri v.b. Bunlara örnekler veriniz. WBN: „anıt“ („anmak için parça“), „anma günü“, „kutlamak“, „kutsamak“, „kutsal“, „heykel (anıt)“ (İbranice: hekal- saray)</p>	<p>11 Araştırın: Neden bazı olayları sürekli hatırlıyorum ve unutamıyorum? WBN: „olay“, „hatırlamak“, „beyine kazanmak“, „unutmak“, „kaybetmek“</p>	<p>15 Araştırın: Hangi dinler bayramlarında ve anma günlerinde hangi olayları anıyorlar? „Unutmaya karşı anma“ ne demektir? . WBN: „anma“, „hatırlama“, „Kerbela-matemi“ (Hüseyin’in şehit edilişi ve Zeynel Abidin’in kurtuluşu için), „Paskalya: İsa’nın öldürülüşü ve yeniden dirilmesi“, „Noel: İsa’nın doğumu“, „Kurban bayramı: İsmail’in kurtuluşu“</p>
<p>Ruhani alan anlamını kavramak, amaç belirlemek</p>	<p>4 Üzerinde konuşunuz: Neden insanlar iyi şeyleri oluşturmaya ve kötü şeyleri engellemeye çalışırlar? Neden insanlar bazı kötü şeyleri engelleyemezler? WBN: „etkilemek“, „etki“, „kader“, „kadir“, „ol-uş-turmak“, „engel“, „engellemek“</p>	<p>8 Üzerinde konuşun: İnsanlar geçmişteki iyi ve kötü şeyleri hatırlamaktan ne bekliyorlar? Umut, kötülüklerin yeniden gelmesini önlemek, iyiliklerin yeniden gelmesini ummak v.b. WBN: „umut vermek“, „geleceği korumak“, „önlemek“, „önlem“</p>	<p>12 Üzerinde düşünün: Güzel ve kötü olanları hatırlamak bana ne kazandırır? WBN: „deneyim“ (denemekle kazanılan bilgiler), „deneyerek öğrenmek“, „bilgiyi hatırlayarak umut bulmak“, „kötülüklerden korunma duygusu kazanmak“</p>	<p>16 Üzerinde konuşunuz: Alevilere göre yaşam, „can“ olarak sonradan Hakka dönen Hakkın bir parçası olarak algılanır. WBN: „gelecek olarak yaşam“, „Hakkın parçası“, „can“, „Gott=Allah=Hak“ (?)</p>

WBN = Sözcükler – kavramlar – adlar

3. Sınıf için Ders Ünitesi

Yönlendirici bakış: „yardım etmek ve güçlendirmek“

<p>TE 15 „Yardım etmek ve yardım istemek – Musahiplik“ Sosyal bilgilerle birlikte yapılabilir.</p>	<p>insanın doğaya (yaratılış), teknik gelişmeye ve geçmişe olan ilişkisi Konu alanı 1</p>	<p>insanın diğer insanlara olan ilişkisi Konu alanı 2</p>	<p>insanın kendine olan ilişkisi Konu alanı 3</p>	<p>insanın Tanrıya ve inançlara olan ilişkisi Konu alanı 4</p>
<p>Dış görüntü/kalıp algılamak tarif etmek</p>	<p>1 Bebeklerle ve küçük çocuklarla olan deneyimlerinizi anlatın: Hayvanlar yavrularını nasıl büyütüyorlar? WBN: „yardım etmek“, „yardım“, „çare (Farsça: çar= yöntem)“, „çaresiz“</p>	<p>5 Anlatınız: Deneyim ve gözlemlerinize göre insanlar birbirlerine nasıl yardım ediyorlar? İlk yardım ne zaman çok önemlidir? WBN: „zayıf“, „kuvvetli“, „güçlü“, „ilk yardım“, „acil“, „acele eden“</p>	<p>Yardım istediğiniz bir anınızı anlatınız. İlk Yardım istemek için ne yaparız? Kendi kendinize yardımcı olduğunuz bir „zor“ anınızı anlatınız. WBN: „kendi kendine yardımcı olmak“, „imdat çağırısı“, „imdat= medet“</p>	<p>13 Üzerinde Hızır ile ilgili sözler bulunan yazı ve eşyaları inceleyiniz. (örneğin; araba arkalarında ve dükkan duvarlarında) Hızır korusun! WBN: „korumak“, „güvence“, „güvenli“</p>
<p>Duygusal alanı hissetmek, dile getirmek</p>	<p>2 Bir bebek ağlar ya da gülerse çevresindekilerde hangi duygular oluşur? Bebeklerin fotoğraflarına, deprem fotoğraflarına bakınız. Yüzlerdeki duygusal ifadeleri anlatınız. WBN: „üzüntü“, „üzülmek“, „mutluluk“, „kaza“, „elem (ruhsal acı)“</p>	<p>6 Anlatın: Yardıma ihtiyacı olan birisini nasıl fark ederiz? Fakir ülkelerdeki çocuk resimlerine bakarak, onların ihtiyaçlarını ve duygularını anlatınız. WBN: „Yardım çağırısı“, „3. Dünya ülkeleri“, „sokak çocukları“</p>	<p>10 Üzerinde konuşun: - „bir defa nasıl çaresiz kalmıştım“. - „bana yardım gelince neler hissetmişim.“ - „birine yardım edince neler hissetmişim.“ Anne-babam benim yardımcım mı? WBN: „çaresiz“, „yardımsız“, „utanma“, „gurur“</p>	<p>14 Araştırın: Alevi anne babalar okula giden çocuklarının arkasından nasıl dua ediyor ve istekte bulunuyorlar? Başka dinlerde hangi istekler yer alıyor? WBN: „Hızır korusun!“, „sağ salım gitsin gelsin inşallah“, Hıristiyan.: „Melek korusun“</p>
<p>Akıl yolu ile kavrama soru sormak, incelemek</p>	<p>3 Araştırınız: Hangi olaylar karşısında insanlar çaresizdirler? (deprem, sel baskını, doğum, hastalık, mevsimler v.b.) WBN: „çaresiz“, „ihtiyacı olmak“, „felaket (bela)“, „ihtiyaç“</p>	<p>7 Düşünün: Birine yardım ederken nelere dikkat edilmelidir? Açıklayın: Kendi kendine yardım edecek kadar yardım etmek ne demektir? Yardım edilecek durumları sayınız. Alevilerde musahiplik WBN: kendi kendine yardıma destek“, „ilk yardım“, „yardım kuruluşu“, „Kızılay“, „musahiplik“.</p>	<p>11 „Kendi kendine yardım etmek“ nasıl bir şey, açıklayın. Neden bir çok kişinin başkalarından yardım istemediğini araştırınız. WBN: „kendi gücünü abartmak“, „kendi kendine yetmek“, „tahmin etmek“, „göz kararı“</p>	<p>15 Buyruk kitabından „yardım ve yardım etmek“ üzerine bilgiler çıkarın. Diğer dinlerdeki böylesi ifadelerle karşılaştırınız. Benzerlikler ve farkları konuşunuz. WBN: „musahip“, „sadaka“, „Buyruk“, Hıristiyanlıkta: „yanındaki sevmek“, „Kızılay“, „Caritas“, „Diakonie“</p>
<p>Ruhani alan anlamını kavramak, amaç belirlemek</p>	<p>4 Üzerinde düşünün: Doğa insanlara yaşamlarında nasıl yardım ediyor? İnsanlar doğaya nasıl yardımcı olabilirler (olmalıdırlar)? WBN: „doğa“, „doğal ilaçlar“, „doğada dinlenmek“, „temiz hava“, „doğal beslenme“, „doğayı koruma“, „küresel ısınma“</p>	<p>8 Kızılay ve diğer yardım kuruluşlarının yardım aksiyonları araştırınız. Polisin görevleri üzerine konuşun. Okul çevresinde trafikte görev yapan „trafik melekleri“ öğrencilerin „yardım“la ilgisi nedir? WBN: „Kızıl Haç“, „polis“, „trafik melekleri“, „yardım aksiyonu“</p>	<p>12 Üzerinde konuşun: Yardım karşılığında ne verilir? Ne beklenir? Canım pahasına da olsa yardım etmeli miyim? Yardım ile „düzenli olmak“ bağlantısını kurunuz. WBN: „yardım karşılığı“, „karşılık“, „yardım sağlamak“, „teşekkür“, „teşekkür etmek“, „düzen“, „can güvenliği“, „can tehlikesi“</p>	<p>16 Üzerinde konuşunuz: İnsanlar Hakkın sevgisine nasıl kavuşurlar? Aleviler, muhtaçlara yardım yaparak Hakka ulaşmayı amaçlarlar. Bunu inceleyiniz. WBN: „Hakkın yakını“, „Hakkın sevgili canı“, „Haktan uzaklaşmak“, „yol kardeşliği-musahiplik“.</p>

WBN = Sözcükler – kavramlar – adlar

3. Sınıf için Ders Üniteleri

Yönlendirici bakış: „yardım etmek ve güçlendirmek“

TE 16 „Muharrem Günleri– Oruç ve anma“	insanın doğaya (yaratılış), teknik gelişmeye ve geçmişe olan ilişkisi Konu alanı 1	insanın diğer insanlara olan ilişkisi Konu alanı 2	insanın kendine olan ilişkisi Konu alanı 3	insanın Tanrıya ve inançlara olan ilişkisi Konu alanı 4
Dış görüntü/kalp algılamak tarif etmek	1 Düşünün ve bir araya getirin: Bir insanın yaşaması için mutlaka gereken şeyler nelerdir? Çevrenizden öğrenin: Orucun hangi özellikleri vardır? (yiyecek, giyecek, ev, uyku) WBN: „yiyecek“, „yemek“, „oruç tutmak“, „içmek“	5 Anlatın: Muharrem günleri evinizde nasıl geçiyor? Nelere dikkat ediliyor? WBN: „muharrem“, „oruç tutmak“, „oruç açmak“	9 Ben Muharrem günlerini nasıl geçiriyorum? WBN: :“sorumluluk“, „alışkanlık“, „benimsemek“, „barışmak“	13 Kербela`da olanları öğrenin. Kербela şehri hakkında bilgi edinin. Hz. Hüseyin`in ve ailesinin hikayesini öğreniniz. WBN: „Kербela“, „Irak“, „Hüseyin“, „Yezit“, „Zeynel Abidin“
Duygusal alanı hissetmek, dile getirmek	2 Bir gün bir şey yemeyin ve az sıvı için. Akşam neler hissettiğinizi anlatın. WBN: „açlık“, „susuzluk“, „aç kalmak“, „susamak“, „kurumak“	6 Muharrem günlerinde kendi ailenizdeki duyguları anlatınız. WBN: „hassasiyet“, „inanç“, „ilgi“, „dikkat“, „bir şeye dikkat etmek“, „sakınmak“, zarardan sakınmak“	10 Alıştığımız şeylerden vaz geçmek zor mudur? Severek yediğimiz yiyecekleri bir süre yememek mümkün mü? WBN: „alışkanlık“, „alışmış“, „vaz geçmek“, „cay-mak“	14 Tanıdık ve sevdiğin birinin Hakka yürümesindeki duyguları dile getiriniz. WBN: „Hakka yürümek“, „ölüm“, „üzüntü“, „matem“, „acıyı paylaşmak“, „acı çekmek“
Akl yolu ile kavrama soru sormak, incelemek	3 Oruç sağlığa yararlı mıdır? Oruç sağlığa zarar verir mi? WBN: „gece rahatlığı“, „sağlık“, „ara“, „ara vermek“, „zarar“, „hasar“, „yarar“	7 Kendi yaşadıklarınızdan hareketle bir inancı anlatın. Muharrem günlerinin en önemli özelliklerini sayınız. WBN: „din“, „buyruk“, „buyurmak“, „hukuka uygun“, „haklılık“, „haksızlık“	11 Kendi görüşünüze göre „kurban“ ne demektir? Üzerinde konuşun: Muharrem günlerinde siz kendiniz nasıl bir „matem“ tutmak istersiniz? Nelerden vaz geçerdiniz? WBN: „kurban“, „kendini kurban etmek“, „kurban olmak“, „adamak“, „adak“, „kendine sahip olmak“, „sahip olmak“, „eğlenmek“	15 Aleviler, Hz. Hüseyin`in Kербela`da şehit edilmesini anarlar. Araştırın: Neden Aleviler, Hz. Hüseyin`in haksızlığa karşı kurban olduklarına inanırlar? Diğer dinlerdeki oruç kuralları öğreniniz. WBN: „Hz. Hüseyin“, „ölüm“, „kurban“, „Muharrem“, „Ramadan“, „Aşure“, „oruç zamanı“
Ruhani alan anlamını kavramak, amaç belirlemek	4 Üzerinde tartışın: Oruç sadece bir şey yememek midir? Hayvanlar aç kalınca oruç tutmuş olurlar mı? WBN: :“vaz geçmek“, „vazgeçme“, „oruç tutmak“	8 Muharrem günleri insanların barış günleri olmalıdır. Muharrem günlerinde de Yezit „kötü“ olarak anılmaktadır. Neden? Yezit kavramı olarak ne demektir? WBN: „barışmak“, „Yezit“, „lanetlemek“, „beddua“ (Arapça: bed=kötü)	12 Üzerinde konuşun: Bir şeyden vaz geçmek neye yarar? Vaz geçmenin (sakınmanın) matemle ilgisi nedir? Vazgeçmek ile barışmak arasında bir bağ var mı? İnsan sevgisi? WBN: :“sakınma“, „vaz geçmek“, „matem“, matem tutmak“, „güvenmek“, Hacı Bektaş Veli ve insan sevgisi “	16 Üzerinde konuşun: Aleviler Muharrem matemini Hz. Hüseyin`e bağlılıklarını gösterirler. Amaç: anmak: Geçmiş haksızlığı anmak ve gelecek haksızlıkları önlemek WBN: „anmak“, „sevgi“, „olmuş“, „geçmiş“, „gelecek“, „önümüzdeki“, „anmak“, „düşünmek“

WBN = Sözcükler – kavramlar – adlar

3. Sınıf için Ders Üniteleri

Yönlendirici bakış: „yardım etmek ve güçlendirmek“

TE 17 „Lokma – rızalık yemeği“	insanın doğaya (yaratılış), teknik gelişmeye ve geçmişe olan ilişkisi Konu alanı 1	insanın diğer insanlara olan ilişkisi Konu alanı 2	insanın kendine olan ilişkisi Konu alanı 3	insanın Tanrıya ve inançlara olan ilişkisi Konu alanı 4
Dış görüntü/kalıp algılamak tarif etmek	1 Yemek ve içmek üzerine düşüncelerinizi anlatın: : Kahvaltı, okulda yemek, öğle yemeği, akşam yemeği. Yemek zamanı, özel günlerdeki yemekler üzerine (örneğin; doğum günü yemeği), yemek yenilen yerler üzerine (örneğin; evde, lokantada, cem evinde) konuşun: WBN: „yemek“, „içmek“, „yemek zamanı“	5 Anlatın: Hangi durumlarda „lokma“ yapılır? Lokmayı kim hazırlar ve nasıl servis yapılır? WBN: „lokma“ (yutulan yemek, Arap. laqıma=yuttu), „cem“, „katkı“, katmak“, „üstlenmek“, „hazırlamak“, „toplamak“, „karmak“, „dağıtmak“, „lokmacı“	9 Anlatın: Ben bir lokma yemeğinde neler yaşadım? Oradaki görevim neydi?? Başka çocuklar var mıydı? Onların görevler var mıydı? WBN: „görev“, „görev paylaşımı“, „almak“, „vermek“	13 Öğrenin: „Lokma“ ve lokma yemeği“ ne demektir? Lokma sofrasından resimleri inceleyiniz: Hangi yiyecekler sofrada yer alıyor? Lokmalar nasıl hazırlanmış? V.b. WBN: „Lokma“, „ziyafet“ (Arap. diyafa=konuk ağırlama), „lokma yemek“, „lokma kabul etmek“
Duygusal alanı hissetmek, dile getirmek	2 Üzerinde konuşun: Yemekten önce, yemek esnasında ve yemekten sonra hangi hisler ve duygular oluşuyor? WBN: „iştah“ (Arapça iştiha=arzu), „yemek arzusu“, „istemek“, „canı çekmek“, „doymak“, „rahatlamak“	6 Üzerinde konuşun: Birlikte lokma yemek bize hangi duyguları verir? Lokma esnasında değişik hisler ortaya çıkar mı? Hangileri? WBN: „sevniç“, „birlikte olmak duygusu“, „birlik“, „beraberlik“, „birlesmek“, „ait olmak“, „birliğin yeniden oluşması“	10 Üzerinde düşünün: Lokma yemeğinde, başka yemekler esnasında yaşamadığım duygular yaşadım mı? WBN: „memnuniyet“, „mutluluk“, „barış“, „barışmak, barıştırmak“, „sevgi“, „hoşgörü“	14 Bir lokma gülbengi öğrenin ve bunun anlamını araştırın. Lokma yemeği esnasındaki ortamı anlatınız.. WBN: „ortam“, „gülbenk“ (Farsça gul bang= nida, bağırs), „dua“, „sofra gülbengi“
Akl yolu ile kavrama soru sormak, incelemek	3 Araştırın: İnsanlar arzu ettikleri için mi yoksa gereksinim duydukları için mi yemek yerler ve içerler? Yemek ve içecekler bedenimizde nasıl bir etki yaparlar? Yemek yememek bedenimizde ne olur? „Yemek“ ve „içmek“ kavramları ile bağlantıları olan diğer kavramları sayınız. WBN: „yemek“, „tıkınmak“, „içmek“, „yutmak“, „açlık“, „tok“, „besin“, „beslenmek“, „yiyecek“	7 Araştırın: İnsanlar neden birlikte yemek yemekten hoşlanırlar? Birlikte yemek yemeyi anlatan kavramları yazınız. Sofra geleneklerini ve anlamlarını araştırın. WBN: „sofra“ (Arap. safar= yolculuk) „sofra geleneği“, „yemek şöleni“, „ziyafet sofrası“, „yemek zamanı“, „masa“, „gülbenk“, „lokma gülbengi“, „sofra gülbengi“,	11 Araştırın: Ben, bir lokma yemeğinde ev sahibi miyim yoksa misafir miyim? Yoksa herkes katılımcı mı? WBN: „katılımcı“, „katılmak“, „katkı“, „ev sahibi“, „katmak“, „kendimden vermek“, „misafir“ (Arap. musafir=yolcu), „	15 Araştırın: Hangi nedenlerden dolayı Alevi cem evlerinde lokma verilir? Lokmayı hangi yetkili dağıtır? . WBN: „neden“, „adamak“, „kurban“, „adak“, „şükran lokması“, „şükretmek“, „hizmetli“, „On iki hizmet“
Ruhani alan anlamını kavramak, amaç belirlemek	4 Üzerinde tartışın: „Yemek“ ve „tıkınmak“ arasında ne fark vardır? „Ölçülü yemek!“ ne demektir? Sizin ölçünüz nedir? WBN: „güçlenmek“, „güç“, „kuvvet“, „sağlıklı“, „ölçü“, „ölçülü“, „ölçüyü kaçırmamak“	8 Üzerinde konuşun: Katılanların hem lokma getirmelerinin hem de lokma yemelerinin onlar için anlamı nedir? Getirilen yiyeceklerin ve içeceklerin karıştırılması ve porsiyonlanması ne anlama geliyor? WBN: „anma yemeği“, „paylaşmak“, „lokma almak“, „porsiyon“, „cana can katmak“, „benim herkesin“, „lokma almak= toplu rızalık almak“	12 Üzerinde konuşun: İnsanların „alarak“ ve „vererek“, diğer insanlarla ilişkileri nasıl etkilenir? „Rızalık“ ne demektir? WBN: „vermek“ ve „almak“, „kabul etmek“, „razı olmak“, „rızalık“, „birlik içinde buluşmak“, „bağlanmak“, „bağ kurmak“	16 Üzerinde konuşun: Alevilerde, cemlerde lokma „birlik“ olmanın sembolüdür. Onlara göre; insan „can“ olarak Hak`kın bir parçasıdır. „Can“lar, toplumda barışı (rızalık) sağladıktan sonra birbirlerine lokma alıp vererek, canların Tanrı`da bir olduklarına inanırlar. WBN: „bir olmak“, „Hakla Hak olmak“, „can“

WBN = Sözcükler – kavramlar – adlar

4. Sınıf için Ders Ünitesi

Yönlendirici bakış: „paylaşmak ve katılmak“

TE 22 „Başkalarının hakkına saygı“ Sosyal bilgiler ve spor dersler ile birlikte yapılabilir.	insanın doğaya (yaratılış), teknik gelişmeye ve geçmişe olan ilişkisi Konu alanı 1	insanın diğer insanlara olan ilişkisi Konu alanı 2	insanın kendine olan ilişkisi Konu alanı 3	insanın Tanrıya ve inançlara olan ilişkisi Konu alanı 4
Dış görüntü/kalp algılamak tarif etmek	1 Yakın çevre kirliliği üzerine konuşun: Kaldırımlarda, parklarda, duraklarda ne gibi kirlilik ve pis konu var? Gürültü sizce bir kirlilik mi? WBN: „çevre kirliliği“, „çevre“, „dünya“, „kir“, „gürültü“ (gür= yüksek sesli), „izmarit“ (İtalyanca smarrito=kayıp), „çöp“, „artık“ (geriye kalan)	5 Başkalarının hakkını zedeleyen, ve başkalarına saygı gösteren tavırlardan örnekler veriniz.: kardeşinizle birlikte kullandığınız çocuk odası, okul bahçesi, otobüs, spor sahası v.b. toplu yerlerden. WBN: „saygı“, „saymak“, „hak yemek“, „hakkını vermek“, „haksızlık yapmak“	9 Düşünün: Kendi bedenime hangi durumlarda saygılı oluyorum? Bedenime karşı hata yaptığım oldu mu? WBN: „beden“, „sağlık“, „zorlamak“, „gücümü abartmak“ (abar= büyüme), „abartı“	13 Aleviler şöyle düşünüyorlar: „Doğayı seviyoruz, çünkü biz de doğayız (doğanın bir parçasıyız). Hacı Bektaş resmine bakınız: Neden elinin altında hayvanlar duruyor? WBN: „Hacı Bektaş Veli“, „doğa“, „doğa sevgisi“
Duygusal alanı hissetmek, dile getirmek	2 Birisi yere tükürürse, diğer insanlar bundan öğreniyorlar? Yere tükürmeyi neden iğrenç buluyoruz? Çok insan sokaktaki gürültüden ve eksoz gazından şikayetçi. Neden? WBN: „iğrenç“, „tükürük“, „tikinti“, „öfkelenmek“	6 Çok kişi kendilerine hakaret edilince sinirlenir? Hakaret ne demektir? Örnek verin. Özur dilemek ne demektir? Örnek verin. WBN: „hakaret“ (Arap. hakara= aşağı olmak), „hakir“, „aşağılama“, „özür dilemek“, „mazur görmek“	10 Birisinin değeri rahatsız ettiğini görürsem ne yapıyorum? „Rahatsızlık“, ne demektir? Çoğu insan, başkalarının yaptıklarını eleştiriyor. Kendi tavırlarını eleştirmiyorlar. WBN: „rahatsız etmek“, „eleştirmek“, „kendini eleştirmek“ (öz eleştiri), „tenkit etmek“, „	14 Şu cümle üzerine konuşun: „saygısız sevgi, sevgi değildir.“ WBN: „sevgi“, „saygı“ (Latince „re-spicere“ = geriye bakmak, „dikkat“ (eski Almanca da „akilla görmek“, „hoşgörü“
Akl yolu ile kavrama soru sormak, incelemek	3 Araştırın: Tavuk üretme çiftlikleri ne kadar temizdir? Neden bu türlü toplu hayvan besiciliği eleştiriliyor? WBN: „et hayvanı“, „toplu üretme“, „kümes“, „tavuk kümesi“, „hayvan“	7 Trafikteki haksızlıklardan örnekler bulun. Trafikte ve caddede „birbirine saygı göstermeye“ örnekler verin. WBN: „yol hakkı“, „arka ayna“, „nazik“, „terbiye“, „öçülü“	11 Şu sözün üzerinde düşünün: „Kim geri çekilirse (karşısındakine saygı gösterirse) sadece „akıllı“ değil, aynı zamanda da güçlüdür.“ Geri çekilmek, kazanmak ve kaybetmek (yenilgi) arasındaki bağlantıyı inceleyiniz. WBN: „geri durmak“, „akıllı“, „güçlü“, „dikkatli“, „önünü gören“	15 Araştırın: Neden insanların akli var? Neden Tanrı insanlara akıl başlatmıştır? Aklimızı niçin ve nasıl kullanırız? Akılın inanmakla bağlantısı nedir? Akli olmayan inanabilir mi? WBN: „akıl“, „anlamak“, „anlam“, „anlaşmak“, „inanmak“
Ruhani alan anlamını kavramak, amaç belirlemek	4 Alevilikte de kurban kesilir. Kurban kesiminde nelere dikkat edilir? Doğayı korumak ve saygı göstermek gerekir. Hayvanlar başkalarına saygı gösterebilirler mi? WBN: „kurban“, „saygı“, „arka çıkmak“, „görüşt“, „görmek“, „dikkat etmek“	8 Hata (saygısızlık) yapan biri, nazikçe nasıl uyarılır? Diğerini ne yapmak istediğini nasıl anlarız? Karşımızdaki, bizim istemimizden başka bir şey yapmak istiyorsa, ne yapılabilir? WBN: „nazikçe“, „hata“, „saygısız“, „hata yapmak“, „uyarmak“, „uyarı“, „rızalık“, „dikkatli olmak“, „dikkat etmek“	12 Üzerinde düşünün: „Saygı göstermek zorla olmaz, saygı isteğe bağlı olmalıdır.“ Arkadaşlarınızla „saygılı olmak ve akıllıca hareket etmek“ üzerine tartışın. WBN: „zorlamak“, „isteğe bağlı“, „akıllıca“, „akıl“, „akılla hareket“	16 Üzerinde konuşun: Tanrının, her şeyden önce bizden nelere saygı göstermemizi beklediğine inanırız? Tanrı insanları dikkate alıyor mu? Nasıl? İnsanlar Tanrıya saygı gösteriyorlar mı? Dört Kapı Kırk Makam bu konuda ne diyor? WBN: „saygı“, „Dört Kapı Kırk Makam“, „Buyruk“, „cem“, „On iki hizmet“

WBN = Sözcükler – kavramlar – adlar

4. Sınıf için Ders Ünitesi

Yönlendirici bakış: „paylaşmak ve katılmak“

<p>TE 23 „Kuralsız oyun olmaz.“ Sosyal bilgiler, spor ve müzik dersleri ile birlikte olabilir.</p>	<p>insanın doğaya (yaratılış), teknik gelişmeye ve geçmişe olan ilişkisi Konu alanı 1</p>	<p>insanın diğer insanlara olan ilişkisi Konu alanı 2</p>	<p>insanın kendine olan ilişkisi Konu alanı 3</p>	<p>insanın Tanrıya ve inançlara olan ilişkisi Konu alanı 4</p>
<p>Dış görüntü/kalp algılamak tarif etmek</p>	<p>1 Örneklerle; insanların, hayvanların ve bitkilerin benzer özelliklerini sıralayın –İnsanların ve hayvanların benzerlikleri nelerdir? - İnsanların ve bitkilerin benzerlikleri nelerdir? WBN: „canlılar“, „nefes almak“, „yemek yemek“, „içmek“, „terlemek“</p>	<p>5 Güçlü ve güçsüz canlılardan örnekler verin; hasta, sağlam; küçük, büyük. – İnsanlarda güçlülük ve zayıflık nedir? WBN: „güçlülük“, „zayıflık“, „kuvvetli“, „sağlam“, „hasta“</p>	<p>9 Anlatın: İnsanlar sağlıklı kalmak için ne yaparlar? „Hasta olduğunuz bir anı“ hatırlayınız. Hastalık zamanında ne kaybediyorsunuz? Neye ihtiyacınız oluyor? WBN: „hastalık“, „sağlık“, „ihmal etmek“ (boş vermek), „kuralları unutmak“</p>	<p>13 Öğrenin: İnsan, hayvan, bitki ve tüm doğayı birleştiren nedir? Örneklerle, insanların doğaya nasıl bağımlı olduklarını anlatın. İnsanlar bu bağımlılıktan kurtulmak için hangi çözümleri bulmuşlar? WBN: „doğa felaketleri“, „çaresizlik“, „yalvarmak“, „teşekkür etmek“, „çare“, „çözüm“</p>
<p>Duygusallık alanı hissetmek, dile getirmek</p>	<p>2 Hayvanlara yapılan eziyet (işkence) üzerine bir haber dinleyin, ya da yazı okuyun ve bu konudaki duygularınızı açıklayın. Hayvanat bahçesine geziniz ve hatırlayın: Acaba oradaki hayvanlar hayatlarından memnunlar mı? WBN: „eziyet etmek“, „işkence“, „duygulara ortak olmak“, „ortak“, „paylaşmak“, „acıyı paylaşmak“</p>	<p>6 Güven ve güvensizlik (şüphe) durumlarına örnekler verin. WBN: „güven“, „güvensizlik“, „güven vermek“, „sadık olmak“, „şüphe“ (Arap. şbh= gibi olmak), „kuşku“ (kuş gibi ürkek)</p>	<p>10 Duygularınızı anlatın: Birine bir şey verdiğinizde ya da birinden bir şey aldığınızda neler hissedersiniz? Örnekler vererek; mahçup ya da emin olup olmadığınızı anlatınız. WBN: „emin“, „mahçup“, „memnun“, „keysiz“ (Arap. kayf= iyi ruh hali)</p>	<p>14 İnsanların doğadan zarar gördüklerinde zamanki duygu ve hislerini dile getirin (hastalık, felaket, kuraklık). Kendinizi bu insanların yerine koyunuz. Siz ne yapardınız? İnsanlar şanssızlık ve kaderi nasıl açıklıyorlar? WBN: „kader“, „felaket“, „Tanrıya güven“, „bağlı“, „şans“, „üzülmek“</p>
<p>Akl yolu ile kavrama soru sormak, incelemek</p>	<p>3 İnceleyin: İnsanlar doğadan neler alıyorlar ve doğaya ne veriyorlar? „ekoloji“ kavramını öğrenin. Trafik kurallarını öğrenin. WBN: „almak“, „vermek“, „ekoloji“ (Yunanca „oikos“ = „ev“ ve „logos“ = „oran“, „evle bağlantı“), „trafik kuralları“, „kurallara aykırı“, „çiğnemek“, „kural çiğnemek“, „uymamak“</p>	<p>7 „Altın kurallar“ kavramını öğreniniz. İnsanların birlikte yaşamaları için ve insanların doğa ile olan ilişkilerinde geçerli olan „altın kurallar“ hangileridir? WBN: „altın kurallar“, „oyun kuralı“, „yasa“, „anlaşma“, „uzlaşma“, „mutabakat“, „mukavele“, „rızalık“</p>	<p>11 Araştırın: Başkalarına bir şey vermek ya da yardım etmek bana ne kazandırır? Kendi çıkarını gözetmeden yapılan yardımlara örnekler veriniz? İnsanlar neden kendi çıkarları olmadan (karşılıksız) da yardım ederler? Örnek veriniz: WBN: „kendi çıkarı“, „çıkart“, „çıkartı olmak“, „karşılık“, „karşılıksız“</p>	<p>15 Buyruk ve diğer dini kitaplardan altın kurallar hakkında bilgi edinin. Deprem ne zaman kadedir? Fakirlik Tanrının verdiği bir kader midir? WBN: „Buyruk“, „Kuran“, „İncil“, „fakirlik“, „kural“</p>
<p>Ruhani alan anlamını kavramak, amaç belirlemek</p>	<p>4 Düşünün: İnsanları doğa ile ilişkileri nasıl olmalıdır? „Doğa kanunu“ kavramını öğrenin. Doğa üzerine ilk insanların inançları üzerine bilgi edinin. WBN: „doğa inançları“, „doğa kanunu“, „tabiat“, „kanun“, „yasa“</p>	<p>8 Kardeşlik üzerine görüşlerinizi sınıfta tartışın. „İnsanlık“ kavramı sizce nedir? Neden „altın kurallar“ „altın“ madeni ile adlandırılmış? WBN: „kardeşlik“, „insanlık“, „kural“, „altın kural“, „altın“, „kalıcı“, „değişmez“</p>	<p>12 Üzerinde konuşun: Kuralları uygulamak ve kurallara uymak bana ne kazandırır? Kurallara uyunca bana hangi durumlarda zarar gelebilir? Hangi durumlarda bir şeyden vazgeçmek yararına olur? WBN: „vazgeçmek“, „yarar“, „kazanç“, „sakınca“, „zarar“, „kurallara uymak“, „uygulamak“</p>	<p>16 Üzerinde tartışın: Hak/Allah'ın kurallara ihtiyacı var mı? Tanrı kuralları insanları sınırlamak için midir? Aleviler için geçerli kurallar var mıdır? Bunları kim belirliyor? WBN: „Cem“, „On iki Hizmet“, „doğa kanunları“, „topluluk kuralları“</p>

WBN = Sözcükler – kavramlar – adlar

4. Sınıf için Ders Ünitesi

Yönlendirici bakış: „paylaşmak ve katılmak“

<p>TE 24 „Anlaşmazlık ve uzlaşma“ Sosyal bilgiler, spor ve müzik dersleri ile birlikte yapılabilir.</p>	<p>insanın doğaya (yaratılış), teknik gelişmeye ve geçmişe olan ilişkisi Konu alanı 1</p>	<p>insanın diğer insanlara olan ilişkisi Konu alanı 2</p>	<p>insanın kendine olan ilişkisi Konu alanı 3</p>	<p>insanın Tanrıya ve inançlara olan ilişkisi Konu alanı 4</p>
<p>Dış görüntü/kalp</p> <p>algılamak tarif etmek</p>	<p>1 Hayvanlar nasıl kavga ediyorlar? İnsanların hayvanlara ve hayvanların insanlara olan tavırlarını inceleyin. Hayvanların kendi aralarında ve insanlarla birlikte kavgasız yaşayışlarına örnekler veriniz. WBN: „kavga etmek“, „kovalamak“, „elinden almak“, „yaralamak“, „öldürmek“)</p>	<p>5 Kendi çevrenizde yaşadığınız, insanların kavgalarını ve tartışmaları anlatınız. İnsanların neden tartıştıklarını gözlemleyiniz. Bu tartışmalar nasıl sonuçlanıyor? Tartışmadan sonra yeniden bir arada olabiliyorlar mı? WBN: „tartışmak“, „kavga“, „uyuşmak“</p>	<p>9 Hatırlayın: En son ne zaman ben bir kavgaya ve kiminle başladım? En son kim benimle kavgaya başlamıştı? Bu kavga ve tartışmaların nedeni neydi? Nasıl sonuçlanmışlardı? WBN: „saldırmak“, „kendini korumak“, „</p>	<p>13 Gazeteleri inceleyin: Aynı inançtan ya da aynı inançlardan insanların savaş yaptıklarını okuyacaksınız. Din savaşlarına tarihten örnekler veriniz. WBN: „savaş“, „din“, „din savaşları“</p>
<p>Duygusal alanı</p> <p>hissetmek, dile getirmek</p>	<p>2 Bir hayvan diğerini öldürürse veya insanlar hayvanları öldürürse neler hissediyorsunuz. İnsanların hayvanlara eziyetleri karşısında neler hissediyorsunuz. WBN: „yemek“, „kesmek“, „eziyet“, „birlikte yaşamak“</p>	<p>6 Kişisel duyguları yaralayan tartışmalara örnek veriniz. Tartışılan insan konusunda olumlu duygular oluşturma yolları üzerinde konuşun. WBN: „hakaret“, „hakaret etmek“, „incinmek“, „üzülmek“, „hisleri anlamak“, „aynı hisleri taşımak“</p>	<p>10 Kavga anındaki duyguları anlatın: Korku, gerginlik, sinir, öfke, birini ret etmek, haklı olduğumu göstermek, kazanma isteği, güçlü olduğumu göstermek v.b. Barışma anındaki ve sonraki duyguları anlatın. WBN: „korku“, „öfke“, „ret etmek“, „germek“, „gerginlik“, „rahatlamak“, „gevşemek“)</p>	<p>14 Dinler üzerinde tartışmalarda ortaya çıkan duyguları ve hisleri anlatınız. Neden insanlar kendi dinlerini „en iyi din“ olarak savunurlar? WBN: „iyi“, „kötü“, „eşit değer“, „değer“, „kabul etmek“, „savunmak“,</p>
<p>Akl yolu ile kavrama</p> <p>soru sormak, incelemek</p>	<p>3 „Kavga ve mücadele, arkadaşlık ve sevgi gibi doğanın kendisinde vardır. İnsan da doğanın bir parçası olduğuna göre insan da kavga edebilir.“ sözüne katılıyor musunuz? WBN: „insan doğası“, „canlılar“, „doğa“)</p>	<p>7 Üzerinde konuşun: Neden insanlar kavga ederler ve devletler savaşır? Bir kavga ya da savaş sizce nasıl bitirebilir? „Kavga“ ve „kavgayı bitirmek“ kavramlarına eş anlamlı kavramaları bulunuz. WBN: „savaş“, „savaş“, „fızalık“, „anlaşma“, „karşılıklı konuşma“, „barış“</p>	<p>11 Araştırın: Neden ben kavgada (biri ile olan konuda) kazanmak istiyorum? . Kendimle de kavga ettim mi? Neden? Bu kavgayı kim kazandı? İnsan kendisi ile anlaşma yapabilir mi? Kendisi ile barışık ne demektir? WBN: „kazanmak“, „barışık“, „ego“ (Latince „ego“ = „ben“), „egoist“, „barışık“</p>	<p>15 Üzerinde tartışın: Dinler hangi konularda birbirlerinden ayrılırlar? (İslam, Hıristiyanlık ve Yahudilik) Bu ayrılıklar sizce savaş gerektirir mi? Alevilik din savaşını yaptı mı araştırınız. WBN: „Hak“, „ALLAH“, „Peygamber“, „Tanrı sözü“, „kelam“, „kelime“</p>
<p>Ruhani alan</p> <p>anlamını kavramak, amaç belirlemek</p>	<p>4 Doğanın dengesi ile uğraşılır mı? Örnekler: İnsanlar doğaya zarar veriyor ve doğa da insanlara zarar veriyor. - Bundan nasıl bir sonuç çıkarabiliriz? WBN: „doğa kirlenmesi“, „Doğal felaketler“, „çevre“</p>	<p>8 Üzerinde konuşun: Hangi durumlarda tartışmak yararlı olabilir? İnsanlar arasındaki tartışma nasıl giderilebilir, anlaşmaya (uzlaşmaya) çevrilebilir? Uzlaşma sizce nedir? Spor bir çekişme ya da yarışma mıdır? WBN: „anlaşmazlık“, „yarışma“, „mahkeme“, „karar“, „uzlaşma“, „barışma“</p>	<p>12 Üzerinde düşünün ve konuşun: Kaybetmiş gözükerek kazanmak mümkün mü? „Dar“a durmak ne demektir? WBN: „hoşgörülü olmak“, „cömert“, „sabırlı olmak“, „hatasını kabul etmek“, „dar a durmak“, „dâr“</p>	<p>16 Üzerinde konuşun: Dinler kavga ve anlaşma konusunda neler söylüyorlar? Alevilik ne söylüyor? İnsan sevgisinin Hak/Allah ile ilgisi nedir? İnançlar arası barış ile ilgili bir proje geliştirin. WBN: „Salam!“, „merhaba“ (Arap. marhaba= ferahlıkla), „72 milleti bir gör“</p>

WBN = Sözcükler – kavramlar – adlar

4. Sınıf için Ders Ünitesi

Yönlendirici bakış: „paylaşmak ve katılmak“

<p>TE 27 „İnançlar arası diyalog“ Değişik dini bayram ve günlerinin karşılaştırılması projesi</p>	<p>insanın doğaya (yaratılış), teknik gelişmeye ve geçmişe olan ilişkisi Konu alanı 1</p>	<p>insanın diğer insanlara olan ilişkisi Konu alanı 2</p>	<p>insanın kendine olan ilişkisi Konu alanı 3</p>	<p>insanın Tanrıya ve inançlara olan ilişkisi Konu alanı 4</p>
<p>Dış görüntü/kalıp</p> <p>algılamak tarif etmek</p>	<p>1 Bilgilerinizden hareket ederek bir yıldaki değişik günleri sıralayınız: Haftanın günleri, bugün, çalışma günleri, tatil günleri, bayram günleri, doğum günleri v.b. WBN: „haftanın günleri“, „her gün“, „tatil günü“, „iş günü“, „doğum günü“, „bayram günü“</p>	<p>5 İnsanların özel günleri annularının ve dini günleri kutlamaların nedenlerini araştırınız. Dini ve dini olmayan anma günlerine örnekler verin. WBN: „dini“, „dini olmayan“, „anma günü“, „Aşure“, „Kurban bayramı“, „Noel“, „milli bayram“, „1. Mayıs“, „8. Mart“, „20. Ekim“</p>	<p>9 Toplu anma ve kutlamalara ve kişisel anma ve eğlencelere örnekler verin: Nevruz, anne-babamın düğünü, ninemin ölüm günü, doğum günüm. WBN: „toplu anma günü“, „kişisel anma“</p>	<p>13 Alevi, Sünni, Hıristiyan ve Musevilerin dini bayramlarını ve anma günlerini ortaya çıkarın. WBN: „Kurban Bayramı“ (İsl.), „Ramazan bayramı“ (İsl.), „Paskalya“ (Hırist.), „Noel“ (Hırist.), „Pessah“ (Yahudi), „Aşure“ (Alevi)</p>
<p>Duygusal alanı</p> <p>hissetmek, dile getirmek</p>	<p>2 Bir yılda var olan bayram günlerini ve özel günleri yazınız: Nevroz (alev.), paskalya (Hırist.), hasat bayramı (Hırist.), Sukkot bayramı (Musevi.). WBN: „mevsim“, „bahar bayramı“, „hasat bayramı“, „hasat etmek“, „şükür bayramı“, „kutlamak“</p>	<p>6 Dini günler „sevinç“, „matem“ ve „şükran“ günleri olarak ayrılıyor. WBN: „Sevinç“, „matem“, „Kurban bayramı“ (İsl. sevinç), „Karl günü“ (Hırist. üzüntü), „Aşure“ (Alev. şükran), „Paskalya“ (Kırist. sevinç), „Pessah“ (Musv. sevinç), „Jom Ha Shoa“ (Mus. Yahudi kırımı Matem)</p>	<p>10 Kutlama ve bayramların kendiniz üzerindeki etkileri anlatın. Örneğin; Ramazan Bayramı (İsl.), Paskalya tavşanı ve Nole Baba (Hırist.), „Purik bayramı“ (Yahudi): Özel günlerde maskeli gösterileri ve fakirlere verilen hediyeleri öğrenin. WBN: „dini gelenek“, „gelenek“, „geçmişten gelmek“</p>	<p>14 Araştırın: Hangi nedenlerden dolayı anma günleri sevinçli ya da üzüntülüdür? WBN: „Kurban Bayramı“, Hz. İsmail'in kurtuluşu „Karl günü“, İsa'nın ölümü, „Paskalya“, İsa'nın yeniden dirilişi, „Pessah“, Musevilerin Mısır'ı terk etmeleri, „Aşure“ (alev.): Zeynel Abidin'in kurtuluşu</p>
<p>Akl yolu ile kavrama</p> <p>soru sormak, incelemek</p>	<p>3 Araştırın: Çeşitli takvimlere göre anma günleri de değişmektedir: Güneş takvimi, ay takvimi, hicri takvim, miladi takvim. Neden Müslümanlarda mevsimlere bağlı bayram yoktur? Araştırın: Hafta ve gün sistemi nasıl ortaya çıkmıştır? WBN: „ay takvimi“, „gün takvimi“, „tarım“</p>	<p>7 Dinlerin düzenli dini yaşamlarını inceleyiniz. Örneğin; ibadet günlerini ve yerlerini WBN: „ibadet“, „Sabbat“ (Yahudi), „Pazar ayını“ (Hırist.), cem (Alev.), „Cuma namazı“ (İsl.), Cami (Müsl.), Kilise (Hırist.), Havra (Yahudi), Cem evi (Alevi)</p>	<p>11 Kişisel özel günlerinizi düşünün. Bunların inançla ilgisi var mıdır? WBN: „kişisel anma“, „özel“, „kişisel“, İsl.: „sünnet“, „ad verme“; Hırist.: „vaftiz“; Musevi: „sünnet“</p>	<p>15 Anma günlerindeki değişik gelenekleri inceleyin: Örneğin; İftar yemeğinin hazırlanışı (İsl.), Pessah (jüd), Aşure (alevi), Nevruz-Lokma (alev.), Noel (Hırist.) WBN: „gelenek yemeği“, „Sofra kuralları“, „özel belirli yiyecekler“</p>
<p>Ruhani alan</p> <p>anlamını kavramak, amaç belirlemek</p>	<p>4 Üzerinde konuşun: Bir yıllık zamanı güneş takvimine ya da ay takvimine göre bölmenin anlamı ve sonuçları nedir? Tarım işi ay takvimi ile uyuyor mu? Ay takvimi dini bir takvim midir? WBN: „dini“, „tabii“, „doğal“</p>	<p>8 İbadet yerlerinde neler yapılıyor? İsl.: toplu Cuma namazı ve hutbesi.; Hırist.: İsa'nın kurban oluşunu anmak için Kurban merasimi; Musevi.: Tevrat okuma ve dini şarkılar. WBN: „ibadet“, „kurban merasimi“, „okuma“</p>	<p>12 Üzerinde düşünün: Benim Alevi olmam benim için ne anlama geliyor? Soruyorum ve öğreniyorum: Diğer arkadaşlarım kendi inançları üzerine ne düşünüyorlar? WBN: „din“, „Alevilik“, „Sünnilik“, „Şilik“, „Hıristiyanlık“, „Musevilik“</p>	<p>16 Dini kitaplara bakarak İbrahim (Abraham) ve İsmail (İshak) peygamberler üzerine yazılanları karşılaştırın: Farkları ve benzerlikleri ortaya çıkarın. WBN: „Kuran“, „İncil“, „Tevrat“, „Abraham“, „İbrahim“, „İsak“, „İsmail“</p>

WBN = Sözcükler – kavramlar – adlar

Almanca'dan Türkçe'ye Tercüme: İsmail Kaplan, AABF Eğitim Sorumlusu, Köln